

Verksamhetsberättelse 2023

VÄRMLANDS
MUSEUM

Innehållsförteckning

4	Mål, vision & riktlinjer	50	Arkeologiska uppdrag
6	Utställningar	56	Byggnadsantikvariska uppdrag
18	Program	58	Konservatorsuppdrag
24	Långbans Gruvby	62	Projekt och samarbeten
26	von Echstedtska gården	66	Museibutiken
28	Torsby Finnskogscentrum	68	Restaurangen
32	Lesjöfors Museum	70	Samarbetslista
34	Pedagogik	74	Personal Värmlands Museum
38	Egna produkter och publikationer	80	Styrelsens ledamöter
40	Museets samlingar	77	Värmlands Museiförening
48	Uppdrag inom kulturmiljö & kulturarv		

Mål, vision & riktlinjer

Värmlands Museum skapar tillväxt och har betydelse för länets utveckling. Vi är ett av Sveriges mest besökta läns museer och ett av de största besöksmålen i Värmland. I den rollen vill vi fortsätta att bidra till en positiv utveckling.

Vår vision

Vår vision är ett dynamiskt och angeläget museum med hög professionalitet som förmår att ge perspektiv på samtida frågeställningar. En plats där alla känner sig välkomna och delaktiga.

Vårt ändamål

Stiftelsen Värmlands Museums ändamål är att förvalta våra samlingar, fastigheter och byggnader och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen ska, huvudsakligen i Värmlands län bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet liksom forskning inom museets områden

Nationella kulturpolitiska mål

De nationella kulturpolitiska målen beslutade 2009, slår fast att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. Utifrån dessa mål ska vi:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Inriktningsmål 2019–2024

- Värmland har det mest välbesökta, djärva och angelägna läns museet i Sverige
- Vi skapar och driver hållbar regional utveckling, och bidrar nationellt
- Vi utvecklar kulturarv och kulturmiljöer i Värmland och gör dem mer kända och tillgängliga
- Vi är ett museum för alla och främjar mångfald, vi möter besökarna på de arenor där de befinner sig

Museilagen

Det finns sedan 2017 en Museilag som reglerar offentligstyrda museer. I den fastställs att ett museum ska bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Utställningar och annan publik verksamhet ska vara kunskapsbaserad och präglas av allsidighet och öppenhet. Den ska vara tillgänglig för alla och anpassad till användarnas olika förutsättningar. Ett museum ska bidra till forskning och annan kunskapsuppbyggnad, bland annat genom att ha hög kompetens inom sitt ämnesområde. Ett museum ska aktivt förvalta sina samlingar för att nå verksamhetens mål.

Utställningar

År 2023 var det första året på länge som kunde räknas som normalt då inte verksamheten påverkades av vare sig akuta reparationer eller pandemi. På våra fem besöksmål visades både basutställningar och ett femtontal tillfälliga utställningar.

Basutställningar

Värmlandsliv – människors liv i landskapet under 10 000 år

Museets stora kulturhistoriska utställning berättar om människor som levt i Värmland under olika tider och med olika förutsättningar. Här visas föremål, fotografier och konstverk ur samlingarna, många aldrig visade i tidigare utställningar. Här finns svärd från medeltiden, stenåldersyxor, utsökt hantverk från 1700-talet och mycket mer. Basutställningarna behöver kontinuerlig vård och underhåll för att alltid vara i fint skick för besökarna. De pedagogiska program som framtagits kring *Forntid* och *Livet förr* är uppskattade och frekvent bokade av skolan.

Sandbergs sagovärld

Museets lekutställning är mycket välbesökt av barn tillsammans med föräldrar eller mor- och farföräldrar. Den bygger på Inger och Lasse Sandbergs många figurer och berättelser. Här går det att baka tårta med Lilla Anna, se när Pulvret fixar fisk, besöka slottet Gomorransol och kika in i Långa farbrorrens hatt – och både barn och vuxna får plats i Tummens läshörna. I och med ökat antal besökare efter pandemin har också slitaget ökat och större insatser har krävts för inte utställningen ska bli sönderlekt/sönderälskad.

Framtidslabbet

Framtidslabbet är en interaktiv och tvärvetenskaplig utställning som, främst riktat till barn och unga tar upp frågor om klimat och miljö. Utställningen bygger på interaktivitet kring fem olika teman utvalda i samarbete med forskare från Karlstads universitet. Utifrån besökarnas val av konsumtionsfrågor och produktionsmönster visualiseras framtida världsscenarier. De aktuella samtidsfrågorna förändras snabbt och arbetet med att förnya Framtidslabbet har inletts.

Insyn & Utblick

Museets basutställning med konst från samlingarna visar ett urval tematiskt presenterat, där många verk har koppling till Värmland, men här finns även internationella konstnärer representerade. Äldre verk sätts i dialog med samtida, för att på så sätt möjliggöra nya tankar mellan då och nu, mellan dig och konstverket. Konstens kraft aktiveras genom att olika värden prövas och resulterar i en dialog med konsten. I slutet av året har en ommålning av det s.k. Prinsens galleri skett med en kulör som bättre motsvarar byggnadens ursprungliga uttryck och som samtidigt ger de verk som presenteras här en visuell skjuts.

Finnskogens landskap

Basutställningen på Torsby Finnskogscentrum öppnade 2014 och är mycket uppskattad av besökarna. Berättelsen sträcker sig över tidsperioden sent 1500-tal till tidigt 1900-tal och har fokus på svedjebrukarnas kolonisering av landskapet under 1600-talet, odlandet av råg, jakt, fiske och boskapsskötsel.

Monitor, Långbans Gruvby

von Echstedtska gården

En lantgård i rokoko

Den förnyelse och fördjupning av innehållet för att levandegöra historien om platsen kompletterades under året med några föremål. Bland annat kunde ett miniatyrporträtt av byggherrens bror Erik Gustaf von Echstedt förvärfvas. Den nya basutställningen/möbleringen rymmer fler berättelser och fler perspektiv som berikar de historiska lagren. Målet har varit en mer sammansatt bild av 1700-talet och de människor som en gång bodde här. I samband med detta har också nya guidemanus producerats som är knutna till rummens möblering, föremål och tänkta invånare och som också kopplas till ett bredare kontext.

Dräktkammare

Ett nytt permanent komplement till den museala miljön har tagits fram. Ett koncept för en dräktkammare med syfte att låta den yngre publiken möta och prova historien in på bara kroppen. Kammaren smygöppnade i det s.k. Lusthuset under sommaren, med kläder för olika samhällsskikt, för både pojkar och flickor, handsydda i material och modeller från tiden. Arbetet med att färdigställa dräktkammaren fortsätter till sommaren 2024.

Långbans Gruvby

Mineraler

Långban är en av de mineralrikaste platserna i världen. Här har man upptäckt 300 olika mineral, 70 av dem finns inte någon annanstans i världen. En handfull av dem har haft kommersiell betydelse, i huvudsak svart- och blodstensmalmer. Det senaste mineralet upptäcktes så sent som 2011 och fick namnet Långbanshyttanit. Alla dessa mineral utvecklades för 1,8 miljarder år sedan. Många Långbansmineraler visas i en installation i utställningen Mineraler.

Monitor

John Ericsson föddes i Långban 1803 och kom att bli en av Sveriges genom tiderna största kändisar. Han var uppfinnaren som tog sig från Värmlands Bergslag via militären till Stockholm, London och New York. Hans karriär bestod av många projekt och han gjorde en mängd nya innovationer. Det han blev mest känd för är konstruktionen av krigsfartyget USS Monitor, världens första pansarfartyg med rörligt kanontorn, som har huvudrollen i denna utställning. Fartyget beställdes av Nordstaterna mitt under det amerikanska inbördeskriget och kom att spela en avgörande roll för krigets utgång.

Lesjöfors Museum

Lesjöfors Museum är ett unikt museum som har vuxit fram under decennier. Här får besökaren möta olika delar av samhället från det lokala idrottslivet till styrelserummet. Trots att utställningens berättelse har en stark förankring i Lesjöfors är den samtidigt en historia över svenskt 1900-tal. Utställningarna ger en rik beskrivning av några generationers arbete och levnadsvillkor, och en förståelse för den förändring samhället genomgått. Värmlands Museum sköter driften av museet i samarbete med Filipstads kommun. Värmlands Museum sköter sedan 1 maj 2022 driften av museet med stöd från Filipstads kommun.

Tillfälliga utställningar

Värmlands Museum vill erbjuda ett rikt och varierat utställningsprogram med delar som kompletterar och förstärker varandra så att det kan var attraktivt för en stor och bred publik. Under året har ett 15-tal tillfälliga utställningar visats på Sandgrund och övriga besöksmål. Mindre presentationer har visats i Cyrillusmontrarna och på Programytan ofta i samarbete med regionala föreningar och organisationer.

Värmlands Museum, Sandgrund, Karlstad

Att leva för ögonblicket – Jāzeps Grosvalds konst

27 augusti 2022 – 14 maj 2023

En omfattande utställning om den lettiska målaren Jāzeps Grosvalds (1891–1920) konstnärskap och dramatiska livshistoria. Han var en av förgrundsgestalterna inom den lettiska modernismen. På Värmlands Museum finns en unik samling verk av Grosvalds. Den består av 221 akvarellmålningar målade under första världskriget. Historien om hans livsöde och konstnärskap är mångbottnad. I centrum finns Grosvalds bilder och berättelsen om denne unge konstnärs väg genom en kaotisk och turbulent tid. Hans systrar Lina och Margareta flydde till Sverige under andra världskriget. Med sig i bagaget hade de hundratals av broderns bilder som senare donerades till Värmlands Museum. I utställningen visades för första gången ett större urval av dessa målningar. För att ge en fylligare bild av Jāzeps Grosvalds konstnärskap lånades även ett tjugotal verk in från Latvian National Museum of Art i Riga samt från privata långivare i Sverige.

När cirkeln sluts – Jonas Liveröd möter den arkeologiska samlingen

26 november 2022 – 10 april 2023

Konstnären Jonas Liveröd har i dialog med museets arkeologer fördjupat sig i och förhållit sig till de arkeologiska samlingarna. Vägleda av konsten och arkeologin fick besökaren ta del av det förflutna och möjligheter att sätta historien i relation till samtiden och sig själva. Liveröd skapade en monumental skulpturinstallation utifrån en sam-

ling målningar där skärvor funna vid utgrävningar i Karlstad avbildats med den förlorade delen av föremålet återskapad. Rummet förvandlades till en konstnärlig utgrävningsplats där scenariot gav upplevelsen av en pågående process: Arkeologin blev en levande händelse och besökaren hamnade mitt i händelseenergin. Utställningen hade också en renodlad arkeologisk del där fynd ur museets arkeologiska samlingar presenterades i åtta tematiska avdelningar.

Axel Törneman – Bohemliv och modernitet

4 februari – 20 augusti 2023

Törneman föddes i Persberg som son till industrimannen Johan Algot Törneman och hans hustru Marie-Louise Ahlström. Efter avslutad skolgång och gymnasietid utbildade han sig till konstnär vid Valands målarskola i Göteborg samt vid konstskolor i München, Dachau och Paris. Axel Törnemans konstnärliga genombrott ägde rum i Paris, där han tidigt drogs in i bohemlivet. Hans första internationella framgång var målningen Bretagnare som beundrades och föraktades på Höstsalongen i Paris 1905. I Sverige har han blivit mest ihågkommen för den färgsprakande målningen Nattcafé. Motivets elektriska ljus och människornas absintbeslöjade blickar associerades med såväl modernitet som dekadens.

Törneman blev en portalfigur för den svenska modernismen och fick sitt första erkännande på hemmaplan när konstsamlaren Ernest Thiel köpte Nattcafé 1907. Utställningen gav en bred bild av ett svårfångat och motsägelsefullt konstnärskap som hamnat i skymundan. I den visades Axel Törnemans omfattande produktion från de tidiga målningarna i Paris och Bretagne, via bokomslag och karikatyrer, till de stora målningarna med motiv som blandar undergrundsvärld, sällskapsliv och mytologi. Det var den mest omfattande presentationen av Törnemans konstnärskap i Värmland sedan 1947. Utställningen producerades av Thielska Galleriet, Stockholm.
Curator: Adam Korpskog.

Axel Törneman - Bohemliv och modernitet

Need to be needed – Anna Clarén

21 april – 17 september 2023

I utställningen fick besökaren möjlighet att följa med in i Anna Claréns personliga universum. Bildserierna spände över närmare tjugo år och förenades i viljan att fånga komplexiteten i vår existens, det vackra och det hotfulla, det skrämmande och sköra. Bilder som är välbekanta och vardagliga men rymmer otaliga berättelser om att vara människa. Anna Clarén är fotograf och konstnär som arbetar i en subjektiv dokumentär tradition. Hon hämtar sina motiv från det allra närmsta; familjen, vännerna och det liv som levs i det vardagliga. Hon beskriver sina arbeten så här: "Min bildvärld föds i vardagen, i det allra närmsta. I denna förtroliga sfär – det alldagliga, näst intill oansenliga – vill jag se och lyfta fram det storslagna. Jag är en trebarnsmamma som bor i en villaförort till huvudstaden. Mitt liv är varken exotiskt eller extremt, inte heller marginaliserat eller glamoröst. Jag skildrar en verklighet jag tror att de flesta känner igen. I denna vanliga vardag söker jag de stora, allmänmänskliga frågorna – de som handlar om livets mål och mening, om längtan efter tillhörighet och gemenskap."

Our World at War – Hopp i en tid av konflikter

3 juni 2023 – 14 januari 2024

Utställningen visade fotografier som berättar om enskilda människor vilka drabbats av krigets konsekvenser i form av förluster och hur de tvingats att lära sig leva med följderna. År 2009 fick fem av världens främsta krigsfotografer uppdraget att skapa en utställning av Internationella Rödakorskommittén. Fotograferna reste till Afghanistan, Colombia, Demokratiska Republiken Kongo, Filippinerna, Georgien, Haiti, Liberia och Libanon. I dessa bilder möter vi kvinnor som kämpar med återhämtning efter sexuellt våld i krig, familjer som blivit fördrivna och människor som blivit offer för gängvåld. Men de berättar också om initiativ som tagits av vanliga män och kvinnor för att lindra det mänskliga lidandet och ge hopp i en tid av konflikter. De fem fotograferna bakom bilderna var James Nachtwey, Franco Pagetti, Antonin Krachovil, Ron Haviv och Christopher Morris. Utställningen har producerats av Röda Korsets museum i Genève och visades i samarbete med Röda Korset Sverige.

Laris Strunke – Alltid och aldrig densamma

15 september 2023 – 24 mars 2024

Konstnären Laris Strunke var en outtröttlig utforskare av måleriets möjligheter. Många av hans målningar är stora till formatet, de största över 5 meter breda. När han målade applicerade han ofta färgen med trasor eller direkt med händerna. Förändring och upprepning var centrala begrepp för Strunke. Hans måleri sökte hela tiden nya vägar. När han fann ett motiv som intresserade honom målade han det om och om igen. Provade olika variationer och lösningar. Framför målarduken var han alltid och aldrig densamma. Laris Strunke föddes 1931 i Riga. Han var son till Niklavs Strunke, en av Lettlands främsta modernistiska målare. Under andra världskrigets lämnade familjen allt och flydde hemlandet. De kom till Gotland i en flyktbåt 1944. Efter krigets slut blev de kvar i Sverige. En sådan omvälvande upplevelse sätter förstås spår i en människa. Men Strunkes personliga livshistoria relevant för förståelsen av hans konst? Inte nödvändigtvis. Strunke hävdade samtidigt att han i måleriet uttryckte hela sitt liv och alla sina erfarenheter. Vilket innebär att även flykten och exilens erfarenheter finns där, inbäddade i de tjocka lagren av torkad oljefärg. Utställningen kunde genomföras tack vare generösa inlån från Lars Wingefors samling och stöd från Laila Strunke som välvilligt delade med sig av sin kunskap.

Amanda Karlsson – The Leech Party

29 september 2023 – 7 januari 2024

I sitt konstnärliga arbete målar Amanda Karlsson med olja och bygger i trä, tvådimensionellt och tredimensionellt. Hon bygger scenografier och iscensätter föreställda händelser som dokumenteras och återskapas i rumsliga installationer och måleri. Tanken är att formulera berättelser från en fiktiv verklighet vid sidan av vår egen. En verklighet som har skapats från uppväxten i Värmland, kring mytologiskt berättande, arbetarklass och djupa skogar. Genom sina verk vill Amanda Karlsson utforska vårt behov av berättelser i vår samtid. Hur kan ett fiktivt rum verka som en skådeplats för vårt eviga behov av begriplighet? Från denna plats vill konstnären hitta nya perspektiv och om inte närma sig en sanning, åtminstone bearbeta längtan efter den. Om installationen berättar hon: "Det är en hyllning, ett förhåll-

Anna Clarén - Need to be needed

ningssätt och ett utforskande kring våra kollektiva önskade egenskaper. Både på ett personligt plan men också ur ett samhällsperspektiv. Utställningen var en scenografi bestående av storskaliga oljemålningar på trä som berättade om en föreställd festplats frusen i tiden. En skådeplats av ett tillåtande rum där vi kunde förhålla oss till oss själva, där vi genom humor och fiktion kunde närma oss de egenskaper som vi ändå aldrig kan göra oss av med.

Långban Moderna

Metaller

11 juni – 20 augusti 2023

I Långban Moderna visades under sommarsäsongen den tillfälliga utställningen Metaller – från mineral till identitetsskapande objekt som ett led i att fokusera kring temat mineraler. I den diskuteras hur människor i dagens globala samhälle knyts samman med hjälp av elektroniska produkter. Det är en omöjlighet utan metaller. En dator innehåller till exempel mer än 40 olika råmaterial varav de flesta är metaller. Men varifrån kommer de? Hur framställs de? Och vilka sociologiska och ekologiska konsekvenser har mineralutvinning? Genom dokumentärfotografi, illustrationer med fakta och diskuterande texter av specialister, journalister och miljövetare undersöker utställningen de bakomliggande processerna för att få fram de metaller som behövs i våra datorer och mobiltelefoner. Den berör hela kretsloppet; från gruvbrytning till återvinning och uppmanar till diskussion kring mineralutvinning. Utställningen har producerats av Olof Löf, curator och Karl Lindstrand, arkitekt och journalist.

Torsby Finnskogscentrum

Falnande språk – ur Finnskogen

1 juni – 31 augusti 2023

Vandringsutställningen som visades i sommar samlade ett urval nordiska konstnärer, konsthantverkare och slöjdare till en gemensam bildningsresa genom finnmarken. Utställningen sökte bidra till erfarenhetsutbyten, kritiska undersökningar och en konstnärlig förståelse av de orsaker, öden och språk som har varit förknippade med den skogsfinnska migrationsrörelsen i Norden. Historiskt material och skeenden fick sitt uttryck genom konstnärernas gestaltningar i fotografi, skulptur, installation och rörlig bild. Genom att fläta samman olika tider och perspektiv ville utställningen öppna upp för dialog om maktstrukturer, koloniala förhållanden och tolkningsföreträden. Strukturer som genom historien bidragit – och fortfarande bidrar – till att tränga undan identiteter och språkliga nyanser i våra begrepp om världen. Medverkande konstnärer var Jasmin Daryani, Camilla Edström Ödemark, Pia Högman, Malin Lin Nordström och Therése Olsson. Utställningen var initierad av Länsmuseet Gävleborg.

Vandringsutställningar

Det rinner oss ur händerna

Vid en brusande fors eller vid stranden av en sjö kan vi hämta kraft och energi. I alla tider har vatten varit livsavgörande för människan. För överlevnad, transport, produktion och rekreation. EU:s vattendirektiv kommer att förändra landskapet på många platser. Fördämningar ska rivas för att återskapa vattendragens naturliga flöde till gagn för vattenlevande organismer. Människors livsmiljöer förändras då vattenspeglar vi uppfattar som sjöar, blir påtagligt mindre. Runt om i Värmland finns kulturmiljöer som minner om forna tiders kraftutvinning. När dammarna försvinner och de strida vattendragen blir till rännilar, går en del av berättelsen om generationers insatser för att skapa välstånd förlorad. Värmlands Museum har producerat denna vandringsutställning för att belysa några av de förändringar som sker och vad det kan innebära i framtiden för våra vattenknutna kulturmiljöer. Utställningen finns tillgänglig för visning på andra platser.

Programytan

Programytan i museets foajé används för att visa mindre utställningar, ofta i samarbete med föreningar, skolor eller andra grupper. Här kunde följande utställningar ses under året:

Det rinner oss ur händerna

18 januari – 6 februari 2023

2 oktober – 19 november 2023, utställningsperiod 2

Upplevelser av krig – unga ukrainska fotografer

13 februari – 7 maj

Under september – november 2022 genomförde 40 utvalda deltagare mellan 17 och 21 år ett uppdrag att i bild berätta om sina upplevelser av Rysslands fullskaliga krig mot Ukraina. Värmlands Museum visade ett urval av dessa unga fotografers egna berättelser. Bilder som inte nått medierna men som vittnar om personliga trauman och ömma möten, smärtsamma minnen av förstörda hem och försöken att finna ett nytt. Projektet organiserades av Odesa Photo Days Festival med bidrag från United States Agency for International Development (USAID Ukraine). Kateryna Radchenko – Curator vid mentorprogrammet och chef vid Odesa Photo Days Festival. Anastasiia Shuripa – Grafisk formgivare.

Självporträtt

12 maj – 5 juni

Ett skolprojekt med Anna Clarén i samarbete med Sundsta-Älvkulle-gymnasiet.

Drömsommarjobbet: Broderibryderi – ett nyskapande möte mellan tradition & kunskap

14 juli – 13 augusti 2023

Drömsommarjobbet erbjuder unga i Värmland möjligheten att testa hur det är att jobba inom kulturområdet. I fyra veckor har de unga talangerna fått möjlighet att fördjupa sig inom broderi, filmmanus, klassisk musik, dans och skrivande. I utställningen visades arbeten med broderi i fokus. I samarbete med Region Värmland

En jul i miniatyr – Berith Bergströms julskåp

1 december – 7 januari 2023

Traditionen att i advent visa Berith Bergströms minnesbilder av en herrgårdsjul för drygt 100 år sedan fortsätter. Tittskåpen i skala 1:10 tillverkades av Berith Bergström för försäkringsbolagets Skandias julsmyckning 1953 och visar hennes barndoms jular på Bosjö bruk utanför Filipstad. Vi får följa julförberedelserna som tvättbyk på isen, julbak och korvstopning, fram till själva julaftonskvällen allt mycket noggrant återgivet. I år kompletterades julskåpen av ett tomtelandskap.

Cyrrillusmontrarna

Bruk och återbruk

3 juli 2023 –

I utställningen visades exempel på föremål från våra samlingar och andra nyskapade idag som visar hur det går att förlänga livet på ting som gått sönder. Lagningar som antingen syns tydligt eller är så diskreta att du måste leta efter dem. Lagningar som ger sakerna en ny stil och ett nytt uttryck. Idag slänger vi många saker trots att de är hela eller kan lagas ganska enkelt. I och med en allt större medvetenhet om jordens begränsade resurser och att vi behöver hushålla med dem, har vi börjat laga igen. Gamla knep och tekniker tas upp för att öka livslängden. På japanska finns ordet Mottainai – inget ska förfaras. Här fanns exempel på japanska tekniken kintsugi – att göra en lagning i guldfärgat lim och lagning i den japanska sömnadstekniken boro.

Bild av Alice Fine

Program

Under verksamhetsåret 2023 har programverksamheten på museet gått på högvarv och såväl externa som interna aktörer har fyllt evenemangskalendern. Aktiviteterna har involverat stora delar av museets personalstyrka, för att tydligare lyfta fram den dagliga verksamheten och de kompetenser som finns inom alla museets verksamhetsområden.

Programserier

Skaparmåndag

Skaparmåndag i Skaparverkstan har under terminstid arrangerats veckovis under ledning av museipedagogerna. Dessa pysselaktiviteter för barn och medföljande vuxen har efter några års kontinuitet blivit ett mycket uppskattat, stående inslag i museets programutbud.

Bättre smaka än slå

Föreläsningsserien Bättre smaka än slå har fortsatt med träffar under vår och höst med besök från Ann Linde, Simon Sorgenfrei, Anna Lidberg och Stefan Ohlsson samt ett samtal om skogens roll i den gröna omställningen. Deltagarantalet har varit högt och under året har en tydligare inriktning på samtal istället för föredrag gett önskat resultat då publiken gjorts mer aktiv i arrangemanget. Samarbeten med Museiföreningen och Karlstads FN-förening har även gjorts vid specifika tillfällen.

Gestaltad livsmiljö

I samarbete med Svensk Form Värmland har programserien Gestaltad livsmiljö fortsatt och i samband med Formdagarna i Värmland, som genomfördes 1–3 september, hölls ett seminarium i museets hörsal där fokus låg på barn och ungas involvering i samhällsutvecklingen.

Allmänna visningar

Allmänna visningar av museets utställningar har hållits vid två tillfällen varje onsdag (lunch och kväll) under vår och höst, samt lunchvisning varje vardag under sommaren. Många av de medarbetare som varit involverade i respektive utställning har funnits tillgängliga för att hålla visningar under utställningsperioden. Det har gett museets besökare möjlighet att ta del av utställningarna på ett spännande, varierat och givande sätt. Deltagarantalet har varit varierande från gång till gång men att visningarna varit uppskattade har märkts tydligt på de besökare som tagit chansen.

Om arkeologi i Värmland

Föreläsningsserien Om arkeologi i Värmland genomfördes i samband med utställningen När cirkeln sluts och den nya årsboken Om arkeologi i Värmland. Museets arkeologer gav fyra föreläsningar om yrket som arkeolog, den värmländska historien och de senaste arkeologiska fynden. Utöver dessa gavs museets besökare möjligheten att vid två tillfällen komma in med egna fynd och få dem bedömda av museets experter. I samband med Arkeologins dag den 27 augusti genomfördes familjeaktiviteten Arkeolog för en dag där barn och vuxna fick prova på arkeologens olika arbetsuppgifter och sedan gå hem med ett diplom som bevis på vad de lärt sig.

Familjesöndag

Familjesöndag med visning och workshop lockade under våren många barnfamiljer till ett besök i Axel Törnemans utställning Bohemliv och modernitet. Under ledning av en pedagog fick barnen se Törnemans verk och med inspiration från dessa skapa egen konst. I samband med familjesöndagarna såldes våfflor till lunch i Matbruket och museets barnaktiviteter lyftes fram lite extra.

Live på museet

Under året genomfördes nio konserter i samarbete med föreningen Music for the Eyes som drivs av musikern Johan Berthling. Ny musik som rör sig utanför gängse genrer och som i olika konstellationer möter andra konstformer. Ambitionen är att presentera sinnesutvidgande upplevelser och ge plats för musik som sällan presenteras utanför storstadsregionerna. På scen stod nationella och internationella artister som visade upp och pratade om sitt konstnärskap i kombination med film. Konsertserien genomfördes med stöd från Kulturrådet. *Konsert och filmvisningarna som genomfördes var:*

Music for the Eyes

Under året genomfördes nio konserter i samarbete med föreningen Music for the Eyes som drivs av musikern Johan Berthling. Ny musik som rör sig utanför gängse genrer och som i olika konstellationer möter andra konstformer. Ambitionen är att presentera sinnesutvidgande upplevelser och ge plats för musik som sällan presenteras utanför storstadsregionerna. På scen stod nationella och internationella artister som visade upp och pratade om sitt konstnärskap i kombination med film. Konsertserien genomfördes med stöd från Kulturrådet. Konsert och filmvisningarna som genomfördes var:

Akira Sakata, marinbiologen och musikern, som sedan 60-talet haft en central roll inom jazzen och den fria kreativa musikscenen i Japan, gästade Sverige och Värmlands museum tillsammans med Johan Berthling, en av Sveriges mest egensinniga basister. Därefter visades I called him Morgan – svenske filmaren Kasper Collins dokumentär om trumpetaren Lee Morgans livsöde.

Goran Kajfeš band Tropiques spelar en unik typ av musik som skulle kunna beskrivas som hypno-jazz. Tropiques spelade denna kväll till amerikanske experimentfilmaren Stan Brakhage's legendariska film Dog Star Man.

Zoh Amba från New York, ungt saxofonstjärnskott på frijazzhimlen, gjorde en solokonsert på museet. Karlstadpremiär liksom

Sverigepremiär! Därefter visning av Full Mantis, prisad dokumentär om banbrytande trumslagaren Milford Graves i regi av amerikanske dokumentärfilmaren Jake Meginsky.

M.Takara & Carla Boregas – Brasiliansk duo med trummor och keyboard gör en böljande organisk musik med lika delar krautrock och elektroniska experiment som ingredienser. Efter konserten visades Jacob Frösséns uppmärksammade dokumentär The heart is a drum om trumlegenden Klaus Dinger från krautrockgruppen NEU!

Ensemble Nist-Nah, 10-hövdad trumensemble ledd av Will Guthrie, trumslagare från Australien. Utrustade med en hel busslast traditionella gamelaninstrument gör man ny musik inspirerad av gamla traditioner.

Tape & Cédric Eymenier. År 2000 startade svenska trion Tape sin verksamhet och är föregångare inom den genre som kommit att kallas folktronica. Elektronisk musik som möter akustiska instrument. Gruppen har tidigare samarbetat med franske experimentfilmmakaren Cédric Eymenier och här har han gjort en ny stämningsladdad film som gruppen ljudsätter.

Mats Gustafsson & Joachim Nordwall, med ett färskt album på inflytelserika labeln Thrill Jockey gör denna nya duo utflykter i ett gränsland mellan noise, impro och elektronisk musik. Efter konserten visades filmen The rules for everything av Kim Hiorthøy.

Matti Bye, kompositör och pianist spelade tillsammans med Anna Lindal, en av Sveriges främsta violinister och kontrabasisten Johan Berthling till stumfilmen Gunnar Hedes saga. Filmen handlar om Gunnar Hede som förlorar sitt förstånd och vi får följa hur hans livs kärlek kämpar för att hjälpa honom tillbaka. Föräldrappror, konst-

närsoömmar och frågor om ont och gott syns i denna dramatiska bearbetning av Selma Lagerlöfs klassiker En herrgårdssägen.

Paal Nilssen-Love, en av Europas främsta trumslagare inom jazz och improvisationsfältet. Vi hade den stora glädjen att presentera honom solo i utställningen Laris Strunke – Alltid och aldrig densamma. Konstintendent Fiffi Myrström inledde kvällen med en presentation av Laris Strunkes konstnärskap. improvisationsfältet. Vi hade den stora glädjen att presentera honom solo i utställningen Laris Strunke – Alltid och aldrig densamma. Konstintendent Fiffi Myrström inledde kvällen med en presentation av Laris Strunkes konstnärskap.

Vernissager

Alla årets utställningar hade en vernissage med särskilt inbjudna gäster och öppning för allmänheten. I anslutning till de flesta av dessa anordnades invigningstal och samtal med konstnären.

3 februari	Axel Törneman - Bohemliv och modernitet
21 april	Anna Clarén - Need to be needed
12 maj	Självporträtt (skolprojekt kopplat till Anna Clarén)
31 maj	Falnande språk - ur Finnskogen (Torsby Finnskogscentrum)
2 juni	Our world at war - Hopp i en tid av konflikter
14 juli	Broderibryderi (Drömsommarjobbet)
15 september	Laris Strunke - Alltid och aldrig densamma
29 september	Amanda Karlsson - The Leach Party

Sammankonst

Sammankonst är en kreativ stafett mellan studenter inom dans, innovation och design samt musikproduktion på Karlstads Universitet och Musikhögskolan Ingesund. Utifrån temat Tur & Retur fick studenterna starta sitt skapande i olika årtionden, från 1940- till 1980-talet. De inspirerades av estetiken inom koreografier, kompositioner, genrer, design, mode och material och skapade tillsammans en dansvandring på museet.

Förintelsens minnesdag

I samband med Förintelsens minnesdag, 27 januari, hölls ett samtal i Domkyrkan samt en visning av den Mosaiska begravningsplatsen, där museet var medarrangör. Dessutom visades film om Alice Klein i museets hörsal under hela dagen.

Kulturnatten

I samband med Kulturnatten i Karlstad hölls vernissage för utställningen Alltid och aldrig densamma. Under kvällen spelade duon Johan Berthling och Alfred Lorinius improviserad musik på kontrabas. Hela kvällen var det fri entré till museet och besökarnas erbjöds gå med på flertalet parallella visningar i utställningarna.

Program på andra platser

Föredrag hölls också i andra delar av länet samt i Lidköping och Mellerud, berättelsen om Lurö var det mest återkommande föredragsämnet.

I form av föredrag har även Lappnäsudden i Sunne och stenålderslämningar i Årjängs kommun behandlats liksom keramikskålar från Karlstad med handtag i form av sjöjungfrur från 1600-talets andra hälft.

En fornvandring hölls för Acksjöbygdens lokalförening där lämningar och äldre tiders landskap kunde avläsas i dagens landskap.

På uppdrag av Karlstads stift höll museet ett föredrag för Arvika pastorat gällande föremålshantering och vård av kyrkliga inventarier.

För föreningen byggnadskultur i Kristinehamn hölls ett föredrag om den byggnadsantikvariska verksamheten på museet.

När Krigsflygfält 16 firade 20 års jubileum den 26 augusti deltog en av museets byggnadsantikvarier. Tillsammans med Länsstyrelsen i Värmland visades besökarna bilder och man berättade om vad som skett med området och byggnaderna under de senaste 20 åren.

Långbans Gruvby

Sommaren 2023 höll museum och utställningar öppna dagligen från 10 juni–20 augusti. Utöver de fasta utställningarna Monitor och Mineral så visades utställningen Metaller av Olof Lof för andra året i rad, en utställning som berättade om metallernas centrala plats i vår vardag. Den nya grafiska profilen som arbetats fram under de senaste åren implementerades i skyltar och tryckt material med ett gott resultat.

Statistiken som sammanfattar säsongen visar på en ökning av både besökare och intäkter. Guidningarna som nu ingår i entrén fick nästan en tredubbling av antalet deltagare mot föregående år. Avsaknaden av restaurang är fortsatt märkbar men många besökare tog möjligheten att köpa lunch i form av Grön Kos portionsrätter i gruvbyns reception. Antalet utländska besökare fortsatte öka även i år. Den nystartade föreningen "Vi i Långban" arrangerade även en byloppis på området som resulterade i sommarens högsta notering med 250 besökare på en dag.

Långbans Gruvby hade ca 7 500 besökare under sommaren 2023.

Långbanshyttans Miljöfilmfestival

Långbanshyttans Miljöfilmfestival arrangerades för fjärde gången i gruvbyn, även denna gång med ett starkt program och dessutom med bra publiktillströmning och full salong vid flera visningar. Under fredagen visades den franska naturfilmen Ekens rike, av Laurent Charbonnier och Michel Seydoux. Efter visningen hölls ett samtal med regissören Michel Seydoux och producenten Barthélemy Fougea. Även filmen Låt älven leva visades under kvällen och följdes av samtal med Tor Lennart Tuorda, dokumentärfilmare och naturfotograf från Kvikkjokk. På lördagen fortsatte programmet med föredrag, filmworkshop för barn samt ytterligare två filmer med tillhörande samtal. Dokumentären Dam Nation följdes av dramat Kupé nr 6 som fick avsluta både kvällen och festivalen.

von Echstedtska gården

Gården var öppen mellan 27 maj–17 september. Upplägget som implementerades förra året med helgöppet i juni och slutet av augusti och början av september fick fortsätta då utfallet blev bra. Antalet guidningar ökade med ca 50% efter att upplägget lades om till tre fasta guidningar dagligen som ingick i entrépriset. Under guidningarna var gården stängd för övriga besökare. Utöver dessa genomfördes ett antal temavisningar där museets medarbetare lyfte fram trädgården, byggnaderna, väggmålningarna samt 1700-talets möbler och inredning.

Detta år kunde midsommarfirandet inte genomföras på grund av att det inte gick att ordna parkeringsytor för besökarna. Det uteblivna midsommarfirandet bidrog stort till att det totala antalet besökare på gården var märkbart lägre än föregående år.

von Echstedtska gården hade ca 3 000 besökare under sommaren 2023.

Musikarkivet på turné

Riksspelman Mats Berglund tog Musikarkivet på turné och besökte under sommaren Lekvattnet, Lesjöfors och von Echstedtska gården för att berätta om det arbete som gjorts för att digitalisera museets musikarkiv. Under det sistnämnda tillfället genomfördes även en spelmansträff i samarrangemang med studieförbundet Kulturens. Denna drog storpublik till gården och det spelades folkmusik bland äppelträden långt in på kvällen.

1700-talskonsert

En 1700-talskonsert med Ensemble Zellbell, under ledning av Rebecka Karlsson drog många nyfikna som fick höra värmländsk musik från en samling skapad av dåvarande brukspatronen på Rottneros herrgård i Värmland, Henric Bratt d. ä.

En dag i apelgården

Säsongen avslutades med En dag i apelgården där kulturhistoriker, trädgårdsmästare och pomologer fanns på plats för att prata om arbetet på gården och om klonarkivet. Besökare hade även möjlighet att få äpplen från sina trädgårdar sortbestämda. Efter förra årets äppel-boom så blev det dock inte mycket till skörd 2023.

Vård av byggnader och interiörer

Museets antikvarier har under året Under 2023 sökte och fick Värmlands Museum stöd från Lars Lawskis fond om 1 miljon kronor för byggnadsvårdande insatser vid von Echstedtska gården. Fonden som förvaltas av Vitterhetsakademien stödjer restaureringsarbeten på byggnadsminnen. Stödet har möjliggjort att flera angelägna byggnadsvårdsinsatser kunnat startas upp vid von Echstedtska gården. Det handlar om är målningsarbeten på fönster, fasad och entrépartier som berör de flesta av byggnaderna vid gården.

Vidare har planering av byggnadsvårdsåtgärder inför under 2024 gjorts såsom timringsarbeten på den yttre flygeln liksom montering av hängrännor av trä på flera av byggnaderna. Under sommaren arbetade museets konservatorer med åtgärder på väggmålningar och några möbler i huset. Arbetet genomfördes under öppetid och besökarna kunde ta del av hur konservatorernas insatser gör att gårdens interiörer bevaras. Under året har också den befintliga vård- och underhållsplanen för gården uppdaterats, vilket gör att Värmlands Museum som fastighetsägare har en bättre översikt var gäller kommande vård- och underhållsinsatser.

Torsby Finnskogscentrum

Torsby Finnskogscentrum var under sommarsäsongen 2023 öppet 1 juni – 31 augusti. Förutom spontanbesök tas också bokade grupper och skolor emot, även utanför sommarmånaderna. Inför sommarens öppning färdigställdes utställningsguider på fyra olika språk; svenska, finska, engelska och tyska.

Torsby Finnskogscentrum hade ca 4 500 besökare under sommaren 2023.

Vernissage och grillkväll

Säsongen inleddes med vernissage för utställningen Falnande språk – ur Finnskogen i form av en livesänd intervju med konstnärerna. Besökarna bjöds in till en grillkväll och utöver att äta mat och titta på utställningen kunde de prata med de inblandade samt lära sig mer om eldens betydelse för skogsfinnarna och svedjebruket. Under utställningsperioden genomförde Therése Olsson workshops där deltagarna fick tälja solurspinnar.

Musik på Finnskogen

Musik på Finnskogen arrangerades med livekonsert där Anna Fält framförde musik från det finska nationaleposet Kalevala. Konserten var tänkt att hållas på Ritämäki finngård men fick i sista stund flyttas till Finnskogscentrum då SMHI utfärdat röda vädervarningar för regn.

Vandringar

På onsdagar under säsongen fanns möjlighet att ta del av vandringar mellan Finnskogscentrum och Karmenkynna hembygdsgård, via naturstigen Karmenpulko. Vid hembygdsgården bjöds det på motti (nävgrot).

Marknader

Två marknader arrangerades på gården, en sommarmarknad i juni och en julmarknad i december med försäljning av produkter, hantverk och lokalproducerad mat från aktörer i närområdet.

Slöjda i halm

Under Torsby kommuns kulturvecka Höstglöd anordnade Torsby Finnskogscentrum workshopen "Slöjda i halm". Halmens hus i Bengtsfors berättade om halmslöjdens historik och med hjälp av stor kunskap och bra instruktioner kunde ett antal entusiastiska slöjdare börja tillverka halmföremål under kvällen.

Flagga

Den 21 juni flaggade Torsby Finnskogscentrum för första gången med den Skogsfinska flaggan. Sedan 2022 har minoriteten en egen flagga och den 21 juni har utsetts till flaggdag.

Musikarkivet på turné

Riksspelman Mats Berglund berättade om det arbete som gjorts för att digitalisera museets musikarkiv och på sin fiol delade han med sig av några exempel på låtar som finns inspelade och nu digitalt tillgängliga.

Vackraste ortsnamnet

År 2023 blev Lekvattnet utsett till Värmlands vackraste ortsnamn i en omröstning gjord på SR P4 Värmland. Detta firades på Finnskogen Natur & Kulturparks sommarmarknad vid Torsby Finnskogscentrum. Torsby kommun och kommunalrådet Peter Jonsson bjöd alla på sommartårta och firade utnämningen.

En bastu på gården?

Värmlands Museum har sedan tidigare fått projektmedel för att utreda möjligheterna till en bastu i anknytning till Finnskogscentrum. Som en del i utredningsarbetet tog museet emot den japanske arkitekten Taichi Kuma på en rundresa på Finnskogen för att diskutera intressanta perspektiv och möjligheter för det fortsatta arbetet. Utredningsarbetet fortsätter under 2024.

Finnskogen Natur & kulturpark

Torsby Finnskogscentrum samarbetar med Finnskogen Natur & kulturpark i flera plan. Främst för att sprida och bevara finnskogens kulturarv och kulturmiljöer men också främja entreprenörskap och besöksnäring i området. Flera aktiviteter sker i samarbete med parken, till exempel matmarknaderna.

Påskrunda Finnskogen

Under påskhelgen arrangerade lokala entreprenörer i Lekvattnet en påskrunda. Där höll entreprenörerna öppet hus och bjöd in till sina arenor för försäljning av konst och produkter. Torsby Finnskogscentrum höll öppet under dessa dagar

Torsbymårten

Finnskogens Natur & kulturparks svenska partners samarrangerade tillsammans med Torsby kommun en Finnskogsarena på Torsbymårten. Här sålde och marknadsförde partners sina produkter i klassiska marknadsstånd i en fint arrangerad miljö som inbjud inte bara till försäljning, utan också till samtal. Värmlands Museum bemannade en informationsmonter med tema Finnskogen tillsammans med Finnskogen Natur och kulturpark.

Lesjöfors Museum

Under 2023 hade museet i Lesjöfors öppet torsdagar och lördagar från påsk till en vecka in i juni samt under perioden september till och med Allahelgonahelgen. Under sommarsäsongen däremellan hade museet öppet dagligen. Antalet besökare ökade jämfört med föregående år. Under året har små förändringar i verksamheten utförts och utvärderats, framför allt inom cafédelen.

Lesjöfors Museum hade ca 3 000 besökare under sommaren 2023.

Musikarkivet på turné

Även på Lesjöfors Museum erbjöds programmet med riksspelman Mats Berglund som berättade om det arbete som gjorts för att digitalisera museets musikarkiv. På sin fiol delade han med sig av några exempel på låtar som finns inspelade och nu digitalt tillgängliga.

Lesjöfors samtida

Under rubriken Lesjöfors samtida genomförde konstnärerna Claire Roudenko-Bertin och Johan Sundkvist, bosatta i Stockholm och Lesjöfors, en veckas workshop med studenter från den konsthögskola i Paris där Claire undervisar. Veckan avslutades med att studenternas verk blev tillgängliga för besökarna att ta del av.

Pedagogik

Stöd till skolresor

Det resestöd som fortsatt möjliggjordes genom bidrag från Region Värmland gjorde att ett ökande antal klasser kom till museet under året. Stödet var en mycket uppskattad satsning från Region Värmland, som gav skolor i länet möjlighet att söka ekonomisk ersättning för resor i samband med skolprogram på Värmlands Museum i Karlstad, von Echstedtska gården, Långban Gruvby och Torsby Finnskogscentrum. Många skolor nyttjade stödet, som under höstterminen utvidgades till att gälla även gymnasieskolan och resor inom den egna kommunen.

Lovaktiviteter

På Värmlands Museum finns alltid något att göra på loven och det kunde de 2263 barn och 1721 vuxna intyga när de besökte museet på sport-, påsk-, sommar-, höst- och jullov. Här fick de träffa arkeologer och borra på stenåldersvis, göra äggsperiment och snögubbar i torr-pastell, leta gyllene ägg bland historiska föremål och prova på att marmorera, göra garnspöken och måla som Axel Törneman. Under sportlovet och jullovet kunde besökare även testa den VR-upplevelse om Lurö som Skildra Storytelling Studios utvecklat i samarbete med museets arkeologer.

Program för allmänheten

För besökande barnfamiljer fanns skapande verksamhet som Skapar-måndag i Skaparverkstan och Familjesöndag med både visning och workshop. Under våren arrangerade museet även skapande verksamhet för vuxna där deltagarna först fick en inspirerande visning av konst-intendenten och sedan tog museipedagogen vid med en kreativ workshop. De konstnärer som berördes var Lena Cronqvist, Jazeps Grosvalds och Axel Törneman.

Lärarträffar

I februari och september bjöds lärare in till en lärarkväll. Vid varje tillfälle kom ett 30-tal lärare som bjöds på förfriskningar, visning av museets aktuella utställningar och information om skolprogram och digitala resurser.

Konstkollo

I samarbete med Karlstads kommun arrangerar Värmlands Museum varje år ett konstkollo för högstadieelever. Under fyra dagar får 16 ungdomar träffa fyra konstnärer, prova på olika tekniker och arrangera en vernissage för nära och kära. I år fick deltagarna illustrera med Jonna Björnstjerna, teckna med Johan Gaellman, måla med Marie Levin och tack vare ett samarbete med Medborgarskolan fick de möjlighet att prova på att dreja tillsammans med keramiker Thomas Salzer. Detta år blev det möjligt att genomföra två kollo-perioder för totalt 32 deltagare.

Filialdagar och aktiviteter i länet

Ett antal temadagar för skolklasser har genomförts vid museets filialer. På von Echstedtska gården fick klasserna visning av gården och tillverkade egna böcker. Klasser i Långbans gruvby har gått på guidad visning men också gjort aktiviteter med koppling till gruvsdrift. På Torsby Finnskogcentrum fick skolklasser visning i utställningen och under den efterföljande workshopen skapade de små pukharar med allsköns material. Alla sjuor på Minnebergsskolan fick träffa en byggnadsantikvarie och en museipedagog från Värmlands Museum som tog med eleverna på en stadsvandring i centrala Arvika för att titta på arkitektoniska detaljer. Dessa fotades och väl tillbaka till klassrummet målades detaljerna av i akvarell. Kils treor fick träffa både arkeologer och museipedagoger bland högarna på Runnevals gravfält. Där fick de lära sig hur en arkeolog arbetar, hur man gjorde upp eld under forntiden och även känna på uråldriga skafthålsyxor.

Skolprogram

Museet har erbjudit visningar och workshops i såväl tillfälliga som fasta utställningar. Tack vare resestöd från Region Värmland har gensvaret varit bra och antalet genomförda program (455 st) har ökat 27% jämfört med föregående år. De mest besökta programmen har varit:

- *Forntiden och Livet förr i tiden*, där lågstadieelever besöker utställningen *Värmlandsliv* och *Skaparverkstan* (39% av totala antalet genomförda visningar och workshops).
- *Konstig konst* och *Fint eller fult*, där lågstadieelever respektive högstadiet och gymnasiet besöker utställningen *Insyn och utblick* och *Skaparverkstan* (18%).
- *Konsekvenser av teknikval* där högstadie- och gymnasieelever besöker *Framtidslabbet* och *Skaparverkstan* (6%).
- *Enkla maskiner* där mellanstadieelever besöker utställningen *Värmlandsliv* och *Skaparverkstan* (6%).
- Övriga program på museet i Karlstad utgör 15%. Program på museets filialer står för 3,5% och på andra platser i länet 12,5%.
- Totalt var 81% av skolprogrammen i museets basutställningar, medan 3% i tillfälliga utställningar och 16% utanför museibyggnaden.

Hela årskurser från Karlstad och Hammarö

Genom samarbete med kultursamordnare i Karlstads och Hammarö kommuner har hela årskurser fått möjlighet att delta i museets skolprogram. Karlstads årskurs 3 har varit på visning och workshop med forntidstema. Årskurs 3 på Hammarö har deltagit i programmet *Livet förr i tiden*. Hammarös förskoleklasser har tittat på *Konstig konst* och målat detsamma i *Skaparverkstan*. Sjuorna från samma kommun prövade på att måla graffiti under våren och deltog i skolprogrammet *Fint eller fult* under hösten.

Nya digitala lektioner på Sverigeshistoria.se

Webbplattformen sverigeshistoria.se är en digital undervisningsresurs för skolan, som förvaltas av Statens historiska museer. Här kan lärare hitta inspiration till historielektioner och elever få tillgång till material som utgår från historiska föremål. Under året publicerade Värmlands Museum två nya lektioner som utgår från föremål i samlingarna: ett gravkors från Norra Ny och fattigbrickor från olika socknar i länet.

Samarrangemang

I samarbete med Stadsbiblioteket arrangerades avslutningen av Barnens romanpris, med inbjudna författare som träffade 830 elever i årskurs 6. Under Kulturknatta – bjöds familjer in till *Skaparverkstan* där de gjorde kollage med inspiration av Inger och Lasse Sandbergs böcker. I Cyrillushuset kunde besökarna gå på Bildjakt i konsten. Estetelever med fotoinriktning på Sundsta-Älvkulllegymnasiet fick möjlighet att träffa fotografen Anna Clarén i utställningen *Need to be needed*. Det diskuterades slutartid, val av motiv och fotografyrkets villkor. Anna Clarén gav också eleverna en fotouppgift och resultatet blev en välbesökt utställning på Programytan.

Egna produkter och publikationer

Värmland Förr och Nu 2023

Värmlands Museums årsbok 2023 heter Järn, hjärna och hjärta. Den är skriven av docent Martin Ekman, geofysiker med intresse för historia. Boken handlar om en ovanlig värmlänning med svensk och delvis internationell betydelse för 200 år sedan. Han drev järnbruk i Lesjöfors och Långbanshyttan och sysslade med alla sorters nyheter från syreatomer till stålfjädrar, från skogsvård till tågfarjor, från skolor till pensionssystem. Gustav Ekman var en idealist med båda fötterna på jorden, en vetenskapsman rotad i den praktiska verkligheten och en internationalist i den värmländska skogen.

Arkitektur i Värmland

Genom projektet Arkitektur i Värmland vill museet inventera, beskriva och förmedla kunskaper om de byggnader och miljöer som haft störst betydelse för människor i Värmland. Arbetet inleddes under 2023 och kommer att fortsätta större delen av 2024. Genom externa forskningsmedel kan projektet utvidgas för att bland annat innefatta fler objektsbeskrivningar. Resultaten ska sedan presenteras i museets årsbok för 2025. Bokutgivningen planeras i samverkan med ett externt förlag och ska därmed nå en nationell spridning. Arbetet kommer att ledas och i huvudsak utföras av arkitekten och tekn dr Rasmus Wærn.

Museets samlingar

Digitalt

Under 2023 har i det närmaste allt material som gåtts igenom i databasen publicerats på DigitaltMuseum, totalt ca 14 500 poster. Merparten har koppling till arbetet med gårdsdatabasen och andra dokumentationer av Finnskogen. I samarbete med Torsby kommun och Sahlströmsstiftelsen har ca 400 brev digitiserats och i samarbete med MediaCopy i Göteborg har drygt 5 000 fotografier tagna inom den byggnadsantikvariska verksamheten digitiserats.

Material har också gåtts igenom för att öka sökbarheten och koppla samman det med andra samlingar och samarbeta med andra register för att öka både trovärdigheten i informationen och göra den mer tillgänglig. Detta har bidragit till att Värmlands Museums 2023 ligger sjua på listan över de mest besökta digitala samlingarna. Arbetet med att kurera innehållet på DigitaltMuseum har fortsatt och idag finns där 28 artiklar författade av Värmlands Museums medarbetare.

Samlingsdatabasen har under 2023 utökats med:

4 026 föremål
103 konstobjekt
28 022 fotografier
871 arkivalier (som fördelar sig på både dokument, fotografier och konst)
2 byggnader
39 inspelningar

Publiceringar på DigitaltMuseum har under 2023 utökats med:

913 föremål
779 konstobjekt
11 916 fotografier
194 arkivalier
4 531 byggnader
464 inspelningar
5 digitala artiklar

Vi har tagit fram en rutin för att arbeta med kommentarer som kommit in via DigitaltMuseum. I de fall kommentarerna har bidragit till ny information har denna skrivits in i databasen. I detta arbete har också kontakt med de som hört av sig tagits upp vilket lett till att ytterligare information kommit museet till del.

Arbetet med konverteringen av den databas där samlingen vid Lesjöfors Museum är registrerad har påbörjats under hösten och kommer slutföras under 2024. Målet är att publicera informationen på Digitalt Museum under 2024.

Hantering av utställande och förflyttning av föremål och rekvisita på von Echstedtska gården dokumenteras idag digitalt och databasen används aktivt för att säkerställa att föremålen både blir tillgängliga och förvaras på rätt sätt. En rutin för både uppställning och nedpackning av detta material är framtagen.

Arbetet med databasen har fokuserat på att förbereda för den uppgradering av systemet som kommer ske under 2024 varför ett större arbete med att städa och korrigera uppgifter genomförts. Arbetet har även bidragit till att öka kunskapen om och strukturen för samlingarnas kopplingar till orter vilket ger en kvalitetshöjning av informationen.

Ytterligare två samlingar i museets musikarkiv har digitaliserats under året. Svenskt Visarkiv vid Musikverket har migrerat en samling bestående av 145 magnetband med populärmusik, Visarkivet har inte tagit betalt för migreringsarbetet men har erhållit en kopia av det digitaliserade materialet för den egna verksamheten. Genom köp av tjänster har Folkmusikens hus i Rättvik migrerat en samling folkmusik på 215 magnetband (pågående). De digitala ljudfilerna ska läggas till det tidigare digitaliserade musikmaterialet i Primusdatabasen. Då det finns en del upphovsrättsliga ställningstaganden att göra med det nu migrerade materialet, kommer eventuellt endast delar av det kunna publiceras på DigitaltMuseum.

Arbetet med att tillgängliggöra arkivsamlingarna via NAD (Nationell Arkivdatabas) har fortsatt och underlaget för registrering är framtaget.

Samlingarna används

Under 2023 har lite drygt 600 bruksföremål publicerats på digitaltmuseum.se, varav 35 märkdukar som studerades i ett projekt för Region Värmlands Drömsommarjobbet. Broderibryderi – Värmlands Museum (varmlandsmuseum.se) Ett gott exempel på hur museets samlingar används för forskning och inspiration och på så sätt aktualiseras för noggrannare inventering, där vi tar nya fotografier, stämmer av uppgifter i register och gör föremålen kända för en intresserad allmänhet.

I början på året gjorde Kulturskolans folkmusikungdomar ett besök för att ta del av arkivmaterial från musiksamlingen. De fick bläddra bland foton, noter och lära om ljudinspelningarna som finns tillgängliga på digitaltmuseum.se

Inför utställningen Falnande språk, besökte konstnärerna arkivet och tog del av dokumentationer och material som samlats genom åren om den skogsfinnska kulturen.

Museets boksamling är tillgänglig i referensbiblioteket belägen på bottenvåningen i Cyrillushuset. Biblioteket som är öppet fyra timmar per dag sex dagar i veckan, bemannas dels av museets bibliotekarie tillika arkivarie, men även flertalet i den övriga personalen är schema-lagd där. Biblioteket blir därmed en plats i museet där publiken möter museets sakkunskap i olika ämnen. Under 2023 hade biblioteket 2 681 besökare.

Utlån från samlingarna

Museet lånar ut objekt från samlingarna till andra museer. Under 2023 lånades konstverket Tystnaden av Karin Broos ut till Liljevalchs konsthall i Stockholm, Elin Ivres svarta dräkt i sex delar lånades ut till Säfsta-holms slott i Vingåker och Berith Bergströms sju miniatyrinteriörer lånades ut till Kristinehamns historiska.

Som en del av arbetet med Jazeps Grosvalds-samlingen och samarbetet med Nationalmuseum i Riga har Värmlands Museum lånat ut 153 verk till deras utställning om Grosvalds, den hittills största utställningen om denna konstnärs liv och verk. Lånet är också det mest omfattande utlånet Värmlands Museum handlagt och ett av få lån till aktörer i andra länder. Då lånet innebär att över 75 % av Värmlands Museums Grosvaldssamling är på annan ort, att godset behöver korsa öppet hav och med anledning av det oroliga världspolitiska läget gjordes transporten i två omgångar för att minska riskerna för konsten. I samband med att Nationalmuseum i Riga gör denna utställning har de också publicerat en bok om Grosvalds resa i Persien där merparten av de verk från denna resa som förvaltas av Värmlands Museum finns med.

Vårdinsatser och analyser

Flera konstverk från samlingarna har under året blivit åtgärdade av konservator. Ett exempel är Gustaf Fjaestads Taltrast som fått ytan rengjord i samband med att Prinsens rum i Cyrillushuset var tillfälligt stängt för målning av väggar. Arbetet och det slående resultatet renderade ett inslag i SVT som sändes i december.

Tack vare medel från Museiföreningen kunde brända ben från Runnevåls gravfält i Kil analyseras. Benen grävdes upp vid utgrävningar 1992–93, men blev aldrig analyserade då. Resultatet visade att bara från en gravhög, av tre, hittades människoben. Från de övriga återfanns endast ben från olika djur.

Magasinet

Museet har under året fortsatt att informera om det trängande behovet av nya magasinlokaler för samlingarna för olika grupperingar och instanser inom Karlstads kommun och Region Värmland. I slutet av året satte huvudmännen ihop en arbetsgrupp med representanter från kommunen, regionen och museet för att få en process i rullning.

Situationen i lokalerna är i stort oförändrat undermålig. Även detta år har inneburit perioder av utebliven värme och vattentillgång vilket medfört en ohållbar arbetsmiljö samt stora risker för konst, föremål och textilier.

Risikanalys och katastrofplaner

Arbetet med de under föregående år påbörjade underlagen och planerna för risk- och katastrofhantering har gått vidare under året. Då ämnet är aktuellt för hela museibranschen har det varit ett ofta förekommande tema i seminarier och föreläsningar. Under hösten blev det även klart att Riksantikvarieämbetet under 2024 kommer att erbjuda läns museerna den webbaserade studiecirkel i ämnet som tagits fram och genomförts för centralmuseerna. Värmlands Museum är anmälda och kommer att delta med flera medarbetare.

Råd och stöd till hembygdsrörelsen

Värmlands Museum bjöds in för att tala om samlingsförvaltning vid Värmlands hembygdsförbunds höstmöte på Sahlströmsgården i november. Med utgångspunkt i museets eget arbete med samlingsförvaltning fick deltagarna användbara råd och idéer. Sveriges hembygdsförbund har 2023 tagit fram en ny handbok i samlingsförvaltning "Ta hand om föremålen" som är ett bra verktyg.

Under hösten gjordes ett besök hos Björn Vilson på Bovilgården. Hemmet, som ritades av Björns far, konstnären Bo Vilson i början av 1940-talet, dokumenterades som en del av den insamling museet gjort av Vilsons konstnärskap.

Inköp

Målning (Kollage) Kjoltyg av Stina Wollter

Miniatyrporträtt av Erik Gustaf von Echstedt

Gåvor

Fotografi

Fotografier från Grunneruds Tullstation, digitala kopior

Karlstadstidningens bildarkiv

Bildmaterial från Leif Nymans inventeringar av interiört måleri i västra Värmland

Kulturhistoriska föremål

Salongsmöblemang i Biedermeierstil tillverkat i Holmedal, testamentarisk gåva från Tyskland

Barnvagn använd på Herrhagen under tidigt 1900-tal

1700-talsskåp som ursprungligen stått på von Echstedtska gården

Austin A55 från 1955, visas sedan flera år vid Lesjöfors Museum

Pollett från Holmbergs nöjesfält

Spånadsfäste av den typ som användes på Finnskogen, ett av fyra kända bevarade

Arkiv

Handskrivet manuskript av konstnären Hilding Werner

Sahlströmsgårdens brevsamling, digitala kopior

Inventering av interiört måleri i västra Värmland, Leif Nymans inventeringsdokumentation

Filmer, guldskivor, pressklipp, personarkiv efter Thommy Gustafson (musiker i Sven-Ingvars)

CV Bromanders personarkiv, kompletterande material

Dokumentation och objekt om arbetet med att bevara och återuppbygga rasen den Nordsvenska hästen, arbete som till stor del bedrevs i Värmland.

Arkiv efter Anna Cederström och familjen på Bråte

Arkeologiska föremål

Fynd från stenåldersboplats på Lurö

Fynd från kyrkan på Lurö

Pilspets från Nordsjön

Keramikfynd från Hammarö 18:1

Bränd lera från Fryksände 7:1

Yngre rödgods och keramik från Hammarö kyrka

Trindyxa Linkullen Färnebo

Tunnackig yxa Långbans inägor

Keramik från Kolbostad Eds socken

Fynd från Residensparken i Karlstad

Täljstensfragment Norra Kilslund Stora Kils socken

Boplatsfynd Sundsbyn

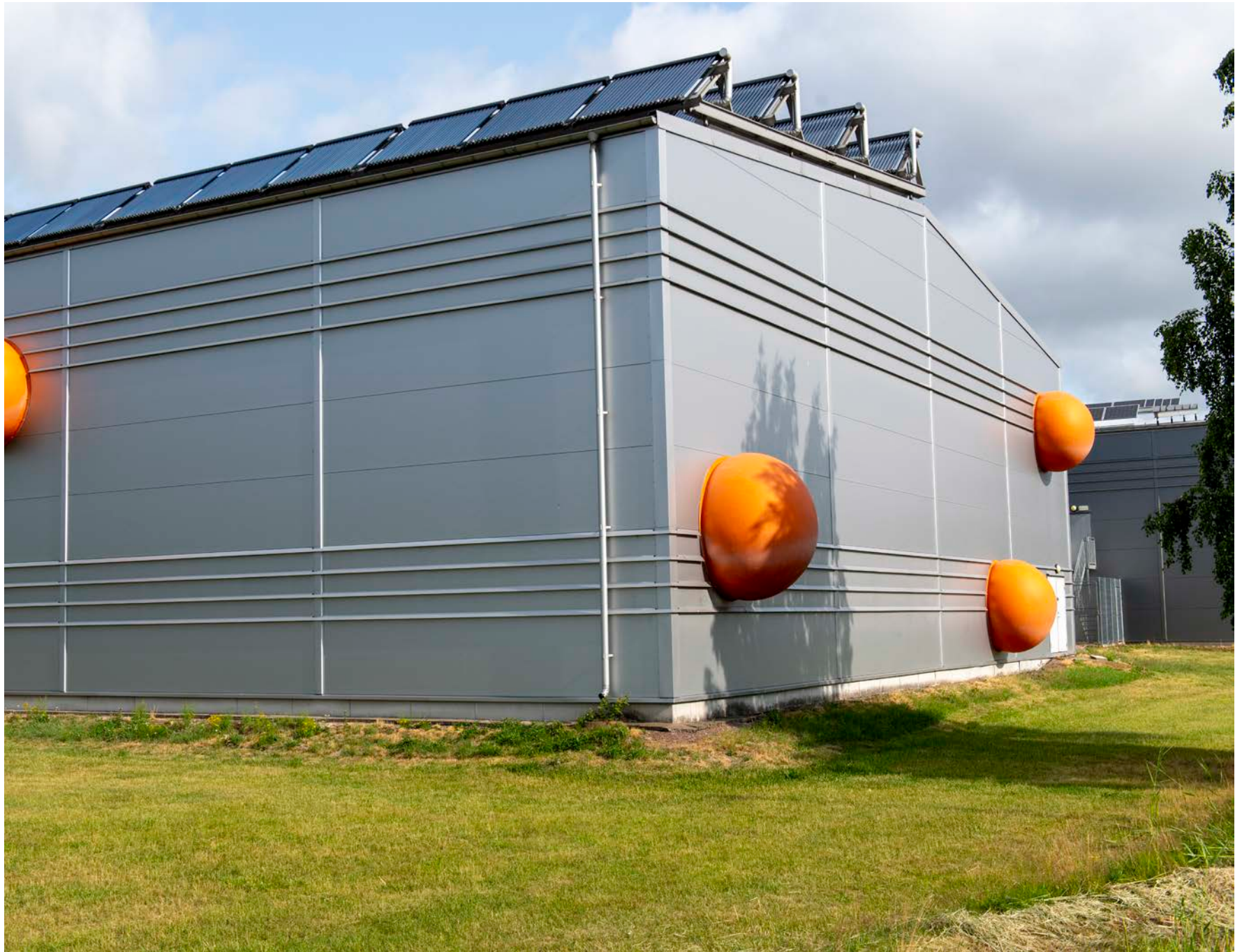
Fynd från Valdersrud

Uppdrag inom kulturmiljö & kulturarv

Under året har uppdragsverksamheten genomfört nästan hundra uppdrag. Uppdragens omfattning har varierat från några få timmar till flera månader. Liksom tidigare år har beställarna varit såväl offentliga verksamheter som firmor, föreningar och privatpersoner. Uppdragen har genomförts i 12 av länets kommuner: Arvika, Eda, Filipstad, Grums, Hagfors, Karlstad, Kil, Kristinehamn, Sunne, Säffle, Torsby och Årjäng.

Ackvisition

På en marknad som de senaste åren blivit alltmer konkurrensutsatt har flera uppdrag, främst de byggnadsantikvariska, tillfallit konkurrenter. För att öka kundbasen och öka lönsamheten i uppdragen har verksamheten under året på olika sätt arbetat aktivt och uppsökande med ackvisition. Arbetet har gett frukt och byggnadsantikvarierna har bland annat vunnit anbud gällande uppdrag åt Karlstad och Säffle kommuner och Karlstads kyrkliga samfällighet. Arkeologerna har skickat brev till samtliga kommuner med information om de tjänster de erbjuder och flera församlingar har kontaktats gällande de konserveringsuppdrag som museet tillhandahåller.

Arkeologiska uppdrag

Schaktningsövervakningar

Kv Almen, Karlstads kommun

På uppdrag av Karlstad kommun genomfördes en schaktningsövervakning inom fornlämning L2007:9898 i samband med markarbeten för anläggande av ny scen. Uppdraget resulterade i att en bebyggelse-lämning samt kulturlager från 1700 – talet påträffades. Fynden bestod av keramik, främst yngre rödgoods, kritpipor, glas samt djurben. En ICP-analys genomfördes på ett antal keramik fragment vilket visade att ett kärl var tillverkat i Stockholm, ett söder om Väneren samt övriga var lokalt tillverkade.

Boplats L2005:4063, Årjängs kommun

På uppdrag av fastighetsägaren genomfördes en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom boplats L2005:4063. En tidigare genomförd förundersökning visade att bevarade lämningar kunde återfinnas under bostadshus, som stod på plintar, och som skulle rivas i samband med nybyggnation. Undersökningen resulterade i att fynd i form av föremål och avslag av flinta påträffades samt en kokgrop. Fynden daterades till främst den mellersta delen av bondestenåldern (3300–2300 f.kr) och kokgropen till perioden som kallas för förromersk järnålder (500 f.kr till år 0).

Stora Skanum, Ölme socken, Kristinehamns kommun

Under hösten utfördes en schaktningsövervakning intill ett järnåldersgravfält vid Stora Skanum. Arbetet kan ses som en följd av klimatförändringar då vägdiken kommer att behöva rensas och ibland breddas för att klara av kraftigare regn nu och i framtiden. Arbetet innebar bland annat fynd av nyupptäckta gravar och en något äldre eldstad.

Förundersökningar

Vikenpassagen, Karlstad kommun

På uppdrag av Trafikverket genomfördes en arkeologisk förundersökning i anslutning till fornlämning L2007:9898. Inga bevarade lämningar tillhörande fornlämningen påträffades.

Boplats L2005:4063, Årjängs kommun

På uppdrag av fastighetsägaren genomfördes en arkeologisk förundersökning av delar av boplatsen L2005:4063. Undersökningen resulterade i att boplatsen kunde avgränsas samt att bevarade lämningar påträffades i området under bostadshuset som inte var tillgängligt vid undersökningstillfället. Fynd av föremål och avslag av flinta, ett skifferbryne, en härd samt en skärvstensansamling påträffades. Fynden daterades främst till den mellersta delen av bondestenåldern (3300–2300 f.kr) och härderna daterades till den första delen av bondestenåldern (3800–3300 f.kr).

Utredningar

Norra Kilslund, Kils kommun. På uppdrag av Kils kommun genomfördes en arkeologisk utredning inom ett avgränsat område vid Norra Kilslund. Utredningen resulterade i att två fornlämningar i form av by-/och gårdstomter samt en övrig kulturhistorisk lämning påträffades.

Kulturmiljöutredningar

Bergtäkt vid Björnberget, Hagfors kommun

På uppdrag av Envigo/Henriksson Gräv AB genomfördes en kulturvärdesinventering inför planerad ansökan om utökning av bergtäkt. Utredningen resulterade i att en lämning i form av en kolbotten påträffades i direkt anslutning till utredningsområdet. Denna registrerades i Kulturmiljöregistret.

Bergtäkt vid Näsberget, Torsby kommun

På uppdrag av Forma West Exploration genomfördes en kulturmiljöutredning inför planerad ansökan om anläggande av bergtäkt. Utredningen resulterade i att inga lämningar påträffades inom det aktuella området.

Bergtäkt vid Våtsjöberg, Torsby kommun

På uppdrag av Stora Enso Skog AB genomfördes en kulturmiljöutredning inför planerad ansökan om anläggande av bergtäkt. Utredningen resulterade i att inga lämningar påträffades inom det aktuella området. Däremot påtalades att området ligger inom Finnskogen vilket är ett känsligt område för förändring.

Bergtäkt vid Molkom, Karlstad kommun

På uppdrag av Envigo/Molkom grustransporter AB genomfördes en kulturmiljöutredning inför planerad ansökan om utökning av bergtäkt. Utredningen resulterade i att tre kolbottnar samt ett område med en kolbotten och två kolarkojor påträffades. Dessa registrerades i Kulturmiljöregistret.

Inventeringar

Revideringsinventering, Hagfors och Sunne kommuner

Årets revideringsinventering, vilken är ett av de största uppdragen under året, utfördes i Sunne och Hagfors kommuner med många nya lämningar och med lite större variation än under de år då inventeringen till stor del endast berört skogsområden. Detta var det sista året som beviljats medel från Riksantikvarieämbetets 7:2 medel. En ansökan om att fortsätta och täcka upp för de återstående kartblad som inte berörts av den revidering som gjordes under 1990-talet och senare år lämnades in och strax innan jul kom beskedet att museet beviljas medel för fortsatt inventeringsarbete i tre år framåt.

Inventering av vattendraget Fämtan, Torsby kommun

På uppdrag av Torsby kommun/Klarälvdalens vattenråd genomfördes en arkeologisk inventering av Fämtan. Uppdraget syftade till att dokumentera och registrera flottningslämningar längs med vattendraget. Arbetet resulterade i att sammanlagt 70 objekt påträffades varav 56 var olika typer av flottningslämningar, åtta kolningsanläggningar, fyra fångstgropar, en vägbank samt en ristning från historisk tid.

Inventering av ett flertal vattendrag i Torsby kommun

Efter vunnet anbud har Värmlands Museum på uppdrag av Länsstyrelsen i Värmlands inventerat Höljan, Havsvallen, Likan, Tvärlikan, Örån, Tossan och Vårån i Torsby kommun. Uppdraget har försvårats på grund av höga vattenflöden och tidig vinter, vilket har bidragit till att uppdraget kommer att slutföras först nästa år. Vid 2023 års inventeringar har ett stort antal flottningsanläggningar påträffats samt enstaka kolningsanläggningar och en smideslämning.

Övrigt

Under sensommaren återbesöktes även de övertäckta hållristningarna vid Valdersrud. Efter att skyddet över ristningarna lyfts av och kontroll gjorts att det fungerar som avsett, återtäcktes stenhällarna så att ristningarna bevaras för framtiden.

Byggnadsantikvariska uppdrag

Vård- och bevarandeplaner

Bevarandeplan för Väse och Östra Fågelviks kyrkogårdar i Karlstads kommun

På uppdrag av Karlstads kyrkliga samfällighet har nämnda kyrkogårdar inventerats. I bevarandeplanerna har mycket värdefulla och värdefulla gravvårdar pekats ut och kvarteren har karakteriserats. Arbetet innebar kontinuerlig kontakt med en referensgrupp bestående av representanter från Svenska kyrkan, kyrkorådet och församlingsmedlemmar från respektive församling. Det färdiga arbetet presenterades och planerna antogs på kyrkorådets möte den 18 december.

Vård-och underhållsplan för fyra byggnader, Norra Myrom 1:4, Karlstads kommun

Platsbesök gjordes för att se byggnaderna och träffa ägarna som önskade hjälp att se över vad som behöver åtgärdas på byggnaderna och hur det kan prioriteras.

Kulturmiljöutredning

Kulturmiljöutredning för Långenäs m.m, Karlstads kommun

Utredningen gjordes inför en eventuell nyetablering i området där kulturhistoriskt intressanta byggnader och miljöer samt arkeologiska lämningar presenterades i en rapport. Resultatet av utredningen visade bland annat på värdefulla byggnader, områden och siktlinjer samt ett flertal kolningsanläggningar och två förhistoriska gravar.

Antikvarisk medverkan

Antikvarisk medverkan vid ett antal byggnadsminnen i Karlstads kommun:

- Alsters herrgård: Omläggning av skiffertak på östra flygeln. Arbetet kommer färdigställas under 2024.
- Alsters herrgård: Omspänning av papptak i huvudbyggnaden. Arbetet kommer färdigställas under 2024.
- Alsters herrgård. Inklädnad av elskåp vid lekstugan.
- Expositionshuset: Pågående arbete med ett plank kring en kylanläggning vid Expositionshuset. Planket som är tillfälligt under ett par år är tillståndspliktigt då det ligger inom byggnadsminnets område.
- Gamla gymnasiet: Det statliga byggnadsminnet förses med nytt ventilationssystem. Arbetet kommer färdigställas under 2024.
- Landshövdingegården i kvarteret Almen. Tillgänglighetsanpassning och nybygge av permanent scenbyggnad.
- Sockerslottet: Vid Sockerslottet pågår arbete med att ta fram och delvis bygga om en äldre port till innergården. Arbetet kommer färdigställas under 2024.

Antikvariskt sakkunnig

Ombyggnation av klädvaruhuset CGC till hotell, Karlstads kommun

En omfattande om- och tillbyggnad av varuhuset påbörjades under 2022 och ska enligt tidsplanen vara färdigt i februari 2024.

Ombyggnation av Centralsjukhuset, Hus 28, till kontor, Karlstads kommun

Inför den stora ombyggnaden av Centralsjukhuset i Karlstad kommer Hus 28 att renoveras till mer funktionella och bekväma kontorslokaler. I samband med detta ska även byggnadens exteriör iordningställas med nya fönster och ny färgsättning. Arbetet som påbörjats under året kommer att färdigställas under 2024.

Nybyggnation av Finngården Mattilas mangårdsbyggnad, Torsby kommun

Finngården som ödelades vid en brand 2020 har under några år återuppbyggts. Värmlands Museum har varit antikvariskt sakkunnig enligt PBL i arbetet med återuppbyggnaden. Under 2023 stod rökstugan klar och den kunde slutbesiktigats och återinvigas under oktober månad. Under året har bland annat rökugnen färdigställts, interiöra snickerier har monterats och målats med traditionella material och metoder. Ett intensivt arbete var att isolera rökstugans tredelade innertak. Innertaket som måste vara helt tätt isolerades med en lerblandning som vinschades upp på övervåningen i hinkar. Totalt behövdes 500 hinkar lerblandning!

Antikvarisk konsult

Bygglovsremisser, Karlstads kommun:

Efter ett anbudsförfarande är Värmlands Museum antikvarisk konsult åt Karlstad kommun gällande bygglovsfrågor av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer. Uppdraget gäller till och med augusti 2024.

Remissinstans för bygglovsfrågor i Arvika, Filipstads och Torsby kommuner

Antikvarierna har svarat på remisser gällande bygglov gällande kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Projekt och samarbeten

Kartläggning av mögelangrepp, Finngårdar, Torsby kommun

Under 2022 påbörjades en studie för att identifiera mögelangrepp på innertak vid några av de bäst bevarade finngårdarna. Under våren 2023 monterades nio klimatpaneler ut på fyra finngårdar. Våren 2024 hämtas klimatpanelerna in för analys. Resultatet av undersökningarna ska ge vägledning till hur mögelproblemen ska kunna avhjälpas på lång sikt. Värmlands Museum har fortsatt samarbete med de fyra fastighetsägarna och har ansökt om stöd från Länsstyrelsen Värmland för att genomföra den fortsatta studien av byggnaderna tillsammans med konsulten Mycoteam.

Referensgrupp för Kulturmiljöprogrammet, Karlstads kommun:

Deltagit i referensgrupp i framtagandet av programmet för Edsvalle och Vålberg.

Stadsvandring och efterföljande bildlektion Arvika kommun

Under en veckas tid hölls stadsvandringar för alla 7:or på Minnebergsskolan i Arvika. Efter stadsvandringen i innerstaden hölls en bildlektion tillsammans med museets konstpedagog. Projektet genomfördes som ett Skapandeskola projekt.

Sammanställning av kända byggnader uppförda i Kubb-teknik

Under året påbörjades en sammanställning av befintligt material gällande byggnader uppförda i kubbteknik. Tillsammans med nya uppgifter som kommer fram genom utgrävningar i sociala medier och dagspress kommer en sammanställning av göras under 2024. Projektet bekostas av medel från Kulturmiljöfond Värmland.

Konservatorsuppdrag

Vård- och underhållsplan för offentlig konst, Karlstad kommun

Under året har en inventering av 85 offentliga verk gjorts runt om i Karlstads kommun. I en rapport har skadebilden och skötselinstruktion för verken sammanställts.

Konserveringsarbete, Sölje herrgård, Arvika kommun

Arbetet innebar konserveringsåtgärder på interiört dekormåleri. Arbetet genomfördes med bidrag från Länsstyrelsen Värmland.

Rekonstruktionsmåleri, Eskilsäters kyrka, Säffle kommun

Arbete innebar rekonstruktionsmåleri på ett antal lösa inventarier i kyrkan.

Konserveringåtgärder, Karlanda kyrka, Årjängs kommun

Arbetet innebar åtgärder på en förgylld ljuskrona i trä.

Sakkunnig, Trefaldighetskyrkan, Arvika kommun

Konsult i samband med skadegörelse med brandsläckare i kyrkorummet.

Konserveringsåtgärder på flera målningar i privat ägo samt på en Axel Törnemanmålning ägd av Vår Gård, Stockholm.

Fröken Onödig av Astrid Göransson, offentligt verk i Karlstads kommun

Uppdrag per kommun under 2023

Arvika

- Byggnadsantikvarisk stadsvandring för skapande skola årskurs 7 (Tillsammans med pedagog)
- Konserveringsåtgärder interiör, Sölje Herrgård interiör
- Remiss bygglov Klockaren 1
- Remiss bygglov Teatern 2
- Remiss bygglov Nyckeln 5
- Remiss bygglov Skolläraren 7
- Stiftskurs föremålsvård Arvika pastorat

Eda

Remiss bygglov Slärteg 1:33

Filipstad

- Remiss bygglov Gåsborn 1:139

Grums

- Arkeologisk utredning gravfält L2005:9901/Orrby 189:1
- Arkeologisk utredning gravfält L2005:9901/Orrby 1:210 & 1:211

Forshaga

- Inventering, dammar och kraftstationer
- Återställande och skadedokumentation av skadad gravhög, fornlämning L2006:4448, Nedre Ullerud

Hagfors

- Arkeologisk schaktningsövervakning dikesrensning boplatser N Råda
- Kulturvärdesinventering bergtäkt Björnberget
- Revideringsinventering av fornlämningar

Karlstad

- Antikvarisk konsult, bygglovsärenden
- Antikvarisk konsult, Lusthuset på Kartberget
- Antikvarisk konsult, Karlstad KM-program
- Antikvarisk medverkan, Expositionshuset, tillfällig container
- Antikvarisk medverkan, inklädnad elskåp, Alsters herrgård
- Antikvarisk medverkan, Ga Gymnasiet
- Antikvarisk medverkan, kv Almen, tillgänglighetsanpassning och scenbygge
- Antikvarisk medverkan, ombyggnad av grind, på Sockerslottet
- Antikvarisk medverkan, omläggning tak, Öa flygeln, Alsters herrgård
- Antikvarisk sakkunnig, ombyggnad av Hus 28, kv Blålockan
- Antikvarisk sakkunnig; rivning och ombyggnad CGC-huset
- Antikvarisk rapport, renovering av salutkanoner
- Antikvarisk uppföljning av verksamheten hos Barön
- Antikvarisk vårdplan Norra Myrom 1.14
- Arkeologisk förundersökning Vikenpassagen
- Arkeologisk schaktningsövervakning, Drottninggatan
- Arkeologisk schaktningsövervakning, kv Almen
- Arkeologiskt föredrag Sjöjungfrur Frimurarlogen
- Arkivstudie Sjöjungfrur
- Bevarandeplaner för Väse och Östra Fågelviks kyrkogårdar
- Fornvandring Acksjöbygden, Nyed
- Föredrag Karlstad genom eld och vatten KAU
- Kulturmiljöutredning, Långenäs m.m
- Kulturmiljöutredning, bergtäkt Molkom
- Sammanställning arkeologi Karlstad
- Visning, Kulturresevatet Krigsflygfält 16 firar 20 år
- Vård- och underhållsplan, offentlig konst
- Översvämningskurs KAU

Kil

- Arkeologisk förundersökning, Dikartorp
- Arkeologisk utredning, N. Kilslund
- Visning av arkeologer och pedagoger för Åk 3, Runnevål

Kristinehamn

- Arkeologisk schaktningsövervakning, L2007:6938,
- Arkeologisk schaktningsövervakning, dikesrensning gravfält i Ölme
- Föredrag Föreningen för byggnadskultur

Sunne

- Arkeologiskt föredrag Lappnäsudden
- Arkeologiskt föredrag Rottneros
- Revideringsinventering av fornlämningar

Säffle

- Antikvarisk medverkan, omläggning skiffertak, Mässvik
- Arkeologiskt föredrag Eskilsäter bygdegård
- Arkeologiskt föredrag Lurö i Värmlandsbro
- Fornvård, hållristningar vid Valdersrud
- Konserveringsåtgärder på lösa inventarier, Eskilsäter kyrka
- Skadedokumentation Lurökyrkan
- Visning Lurö för länsstyrelsen

Torsby

- Antikvariskt sakkunnig, klimatpaneler finngårdar
- Antikvariskt sakkunnig, återuppbyggnad av rökstugan på Mattila
- Arkeologisk inventering av vattendraget Fämtan
- Arkeologisk vatteninventering
- Kulturmiljöutredning, Bergtäkt Näsberget
- Kulturmiljöutredning, Våtsjöberg

- Remiss bygglov, Persby 1:39
- Remiss bygglov, Multtjärn 1:70

Årjäng

- Arkeologisk förundersökning Västra Fågelvik L2005:4063
- Arkeologisk schaktningsövervakning, Västra Fågelvik L2005:4063
- Arkeologisk utredning steg 2, Manhem, Trankil
- Föredrag om stenålder i Årjäng och Töcksfors
- Konserveringsåtgärder på ljuskronor, Karlanda kyrka

Konserveringsåtgärder på målningar åt privatpersoner och verksamheter: '

- Målning – Erling Ärlingsson
- Målning – Lars Lehrman
- Målning – Jan Kasslert
- Målning – Axel Törneman
- Målning – Jåzeps Grosvalds
- Målning – Anders Gudmundson
- Målning – Axel Törneman
- Foto – Marie-Louise Ridde
- Målningar tillhörande Staffan Ander

Delar av länet

- Värmland Föreningen Värmländska Industriminnen
- Värmland Sammanställning av Kubbhus

Utanför länet:

- Lidköping Föredrag om Lurö på Vänermuseet
- Mellerud Föredrag om Lurö i Mellerud

Projekt och samarbeten

Finnskogen Vägen till Världsarv

Värmlands Museums arbete inom "Finnskogen vägen till världsarv" fortlöper. Museet är en del i styrgruppen för arbetet och sedan slutet av året arbetar även museet aktivt som projektledare i tätt samarbete med Torsby kommun som leder projektadministrationen. Museet förmedlar i sin bredd av kanaler kunskap kring hur arbetet fortskrider. Vidare är museet aktiva i att förbereda de underlag som behöver arbetas fram för att nå Sveriges tentativa lista och vidare ansökan till Unesco.

Under 2024 har arbetet med att ta fram underlag fortsatt. Värmlands Museum har också deltagit på nätverksmöten och berättat om Finnskogen – vägen till världsarv vid exempelvis vid ett seminarium arrangerat av Norra Ny utveckling, Klarälvdalens folkhögskola och platsutveckling.se. Där seminariet var ett uppstartsmöte för Leaderprojektet – Nätverksbyggande i gränsregionen Glåmdalen, Finnskogen och Klarälvdalen. Syftet är att stärka banden mellan Sverige och Norge med målet att etablera varaktiga nätverk i det gränsöverskridande samarbetet.

Geopark

Sedan hösten 2020 har möjligheterna att göra Långban tillsammans med övriga gruvorter och sevärdheter i Filipstads Bergslag till en s.k. Svensk Geopark undersökts. Konceptet syftar till att använda geologiska besöksmål för att utveckla besöksnäringen, öka antalet besökare och öka medvetenheten om geologi på platsen. Under 2023 beviljades medel genom LEADER och ett projekt inleddes. Under projektets första månader har framför allt dialog med övriga föreningar och nätverksbyggande med andra geoparker ägt rum. Den geologiska inventeringen som hela geoparken kommer att bygga på har påbörjats och beräknas vara klar framåt våren 2024. Då kommer alltmer konkreta insatser i form av aktiviteter och investeringar ta fart.

Gränsöverskridande museisamarbete

Värmlands Museum har sedan några år ett samarbete med Anno museer i Norge. Under 2023 anslöt Dalarnas museum till ett gemensamt arrangemang på Norsk skogmuseum i Elverum. Representanter såväl från museerna som från andra organisationer föreläste på temat skog. De tre museerna såg ett stort värde i kompetens- och erfarenhetsutbyte som arrangemanget innebar och i att bygga vidare på relationen och genomföra fler gemensamma aktiviteter. Regelbundna möten har hållits under året och en serie gemensamma program planeras för de kommande två åren. Samarbetet har även resulterat i ett samarbete kring en utställning om skogen som livsmiljö i ett globalt perspektiv som kommer att visas på Värmlands Museum under hösten 2024 och därefter på Norsk Skogmuseum i Elverum.

Samarbete med Nationalmuseum i Riga

I november var museet inbjudna att presentera boken Jazeps Grosvalds bilder, vid en mottagning på svenska ambassaden i Riga. I samarbete med ambassaden arrangerades boksläppet kvällen innan den stora öppningen av utställningen *I'm now committed to living for art*, om konstnären Jazeps Grosvalds på Latvia National Museum of Art. En delegation från museet reste till Riga för att delta vid boksläppet och invigningen. Med följde bland annat regionrådet Sofia Magnusson som höll tal båda kvällarna. Även länsmuseumchef Åsa Hallén höll tal, och en av bokens två författare Dan Spegel höll en bokpresentation. Värmlands Museum har lånat ut 153 verk av den lettiske konstnären till utställningen i Riga.

Lurö

Museets engagemang på Lurö fortsatte under 2023, dock inte i form av arkeologiska undersökningar. Som ett viktigt komplement till tidigare resultat utfördes för första gången en markradarundersökning på delar av ön. Den skedde som ett samarbete med Tony Axelsson vid Göteborgs universitet och syftade till att se om markradar är en metod som kan frambringa strukturer under mark som ännu inte blivit upptäckta. Analysen av detta arbete är inte färdig i skrivande stund. Samtidigt genomfördes en dokumentation av nyligen raserade murar på kyrkoruinen. Dokumentationen utfördes med medel från Länsstyrelsen och syftade till två saker, dels att dokumentera byggnadsteknik för att möjliggöra en framtida återuppbyggnad och dels att samla in prover från murbruk för vidare analys. Analyserna är inte färdiga i skrivande stund.

Under 2023 har arkeologerna varit bollplank år Skildra Storytelling Studios i Munkfors, som genom bidrag från Region Värmland kunnat göra ett VR-upplevelse om Lurö och tiden då kyrkan uppfördes. Innehållet i produktionen bygger på resultaten av de utgrävningar som museet gjort på Lurö sedan 1992. Upplevelsen fick sin premiär under höstlovet och blev en stor succé med hundratals spelsugna som fick prova på att leva medeltidsliv.

Hotade kulturmiljöer

Under året har Värmlands Museum belyst och diskuterat hotade kulturmiljöer. Ett av dem som identifierats är de dammar som utifrån anpassning till moderna miljödirektiv samt att de också i vissa fall är uttjanta till material rivs eller kan komma att rivas. Museet har studerat utvärderingar som gjorts nationellt kring åtgärder av detta slag samt även tittat på ett fall i Värmland. Röjdåfors kvarn har studerats i ett före och efterperspektiv vad gäller konsekvenser för kulturmiljön. En rapport är under färdigställande kring denna studie.

Nya Bebyggelseregistret

Riksantikvarieämbetet arbetar intensivt med att förbättra det digitala Bebyggelseregistret. Värmlands Museum är registrerare i registret bland annat genom registrering av finnskogs- och kyrkoinventeringar. Värmlands Museum har under 2023 fortsatt följa uppdateringen och utvecklingsarbetet via informationsmöten. Vid kommande migrering av material in i det nya systemet vill Riksantikvarieämbetet att de olika registrerarna medverkar i någon utsträckning så att resultatet blir korrekt.

Skylthistoriska gruppen

Värmlands Museum medverkar i Karlstad kommuns Skylthistoriska grupp. I gruppen planeras form och innehåll till informationstavlor om stadsdelar och byggnadshistoriska företeelser i tätorterna i och kring Karlstad. Arbetet har fortsatt under 2023 bland annat i framtagandet av en skylt för stadsdelen Kvarnberget.

Föreningen Värmländska Industriminnen

Värmlands Museum är medlemmar i Föreningen Värmländska Industriminnen som förvaltar fem stora industriminnen. Museet sitter i styrelsen men arbetar också på uppdrag av föreningen genom att administrera ekonomi och agera sekreterare. Vidare bistår museet i praktiskt arbete i förhållande till det fem objekten genom att driva restaureringsprojekt. Även under 2023 har arbetet koncentrerats till åtgärder kopplade till raset vid Gubbortslaven i Nordmark. Exempelvis har underökningar av markförhållanden skett genom geotekniska undersökningar.

Museibutiken på Värmlands Museum i Karlstad

Under året har museibutiken visat "Mottainai – Bruk och återbruk", en kollektionsutställning som knyter an till temat som samtidigt visats i Cyrillusmontrarna fr.o.m sommaren 2023. I montrarna visades föremål från samlingarna som är lagade på synliga och osynliga sätt, i kombination med plagg och objekt från samtida modeskapare som enbart använder sig av hållbara metoder. Konceptet har sin utgångspunkt i japanska traditionella lagningstekniker, ett koncept som utforskar hållbarhet och visar på vikten av att inte förbruka jordens resurser. Genom att samla samtida och aktuella kreatörer som arbetar på ett hållbart sätt: Alice Fine, Dye for Indigo och Remake Stockholm vill butiken inspirera till ansvar och medvetenhet inom modevärlden.

Den här utställningen visades också i en monter i Rundgång – den cirkulära gallerian som startades av Karlstad kommun. I montern sålde butiken också egna framtagna produkter med koppling till temat som exempelvis kintsugi-kit som används för att laga trasigt porslin, också det en japansk teknik med en lång historia.

Under året har museet tagit fram flera posterkollektioner i samband med de utställningar som visats, bl.a till Axel Törnemann, Anna Clarén och Laris Strunke. Butiken har också ökat sin närvaro på sociala medier, framförallt på Instagram och Pinterest.

Restaurangen på Värmlands Museum i Karlstad

Under hösten begärdes restaurang Matbruket i konkurs, den externa restauratör som drivit restaurang och kafé på museet. På kort varsel fick museets ledning information om det akuta läget och arbetet påbörjades för att driva verksamheten egen regi till dess att en ny upphandling kunde genomföras. En process som kan ta upp till sex månader.

Under två veckors intensivt arbete organiserades allt kring avtal, tillstånd, anställningar mm. så att driften i egen regi kunde möjliggöras. Fjorton dagar efter att konkursförvaltaren stängde verksamheten öppnades kafé och restaurang med ett delvis förändrat koncept som bland annat innebär att gästerna får sin mat snabbare än tidigare och på menyn presenteras ett urval av lokala värmländska råvaror. Detta har medfört att allt fler lunchgäster nu söker sig till restaurangen.

En fungerande kafé- och restaurangverksamhet är av stor vikt för museets konferensverksamhet och även för besökarnas upplevelse av museet.

Samarbeten 2023

ABF Värmland - Samarbete program
Agera Värmland - Samarbete program
Anno Museum - Gränsöverskridande samarbete
BARK - Byggnadsantikvarisk regional krets, samverkan mellan läns museer
Bergskolan - Mineralriket Geopark Wermlandsberg
Dalarnas museum - Gränsöverskridande samarbete
Filipstad kommun - Långbans Gruvby och Lesjöfors museum
Finngården Juhola - Samarbete klimatpaneler
Finnskogen Natur och kulturpark - Arrangemang på Finnskogen
Fryksände församling - Gubbfrukost, föreföreläsning om Finnskogen
Föreningen Naturhjärtat - Miljöfilmsfestivalen i Långbans Gruvby
Föreningen Rikoschetten - Lesjöfors Museum
Föreningen Värmländska Industriminnen - samarbete inom föreningen
Föreningen Värmländska Industriminnen - samarbete Långban Gruvby
Föreningsarkivet i Värmland - Kollegialt kunskapsutbyte
Göteborgs universitet Institutionen för historiska studier - Markradarundersökningar på Lurö
Halmens Hus - Program och workshop Torsby Finnskogscentrum
Hammarö kommun - Kultursamordnare
Johan Berthling - programserie Music for the Eyes
Judiska Museet - Spår av judiskt liv i Värmland
Karlstads FN-förening - Samarbete program
Karlstads kommun - Kollegialt kunskapsutbyte; kommunarkivet
Karlstads kommun - Konstkollo, läger för ungdomar
Karlstads kommun - Kulturnatten och Kulturknatta
Karlstads kommun - Kultursamordnare
Karlstads stift - Regionala samarbetsgruppen för det kyrkliga kulturarvet
Karlstads universitet - Lärarstudenter Historia B lär känna samlingarna
Karlstads universitet - Sammankonst
Karlstad universitet - Finnskogen - vägen till världsarv
Kroppa Hembygdsförening - Mineralriket Geopark Wermlandsberg

Lars Wingefors - Lån av verk av Laris Strunke
Latvian National Museum of Art - Utlån och boksläpp i Riga
Lekvattnets hembygdsförening - Programverksamhet Torsby Finnskogscentrum
Lekvattnets hembygdsförening - Montering klimatpaneler
Långbanssällskapet - Geologin dag
Länsmuseernas samarbetsråd - Höstmöte i Karlstad
Länsstyrelsen Värmland - Samarbete program
Länsstyrelsen i Värmland - Finnskogen Vägen till världsarv
MARK - Museiarkeologiska branschorganisationen, samarbete anbud, avtal mm
Martin Ekman - Författare, museets årsbok 2023
Mattila med omnejd - Referensgrupp
Medborgarskolan - Lån av drejskivor till konstkollet
MediaCopy Göteborg - Digitisering av fotografier
Music for the Eyes - Musik och film, program
Naturhistoriska Riksmuseet - Mineralriket Geopark Wermlandsberg
Nobel Prize Museum - Nobel Prize Museum on Tour
Nordmarks Hembygdsförening - Mineralriket Geopark Wermlandsberg
Nätverket Framtidens kulturarvspedagogik - Dalarnas Museum och Västernorrlands Museum
Nätverket Museer i Värmland
Platåbergens Geopark - Mineralriket Geopark Wermlandsberg
Pojansana Torp & Miljö, JO Gröön Husmo - Samarbete kring bebyggelse Finnskogen
Region Värmland - Arkivenheten
Region Värmland - Presentation av projektet Unga experter för SKR
Region Värmland - VR spel om Lurö
Region Värmland - Finnskogen - vägen till Världsarv
Region Värmland, Region Gävleborg, Region Dalarna - Falnande språk
Riksförbundet Sveriges Museer - Vårmetet i Karlstad 2024
Sahlströmgården - Digitisering av brevsamling
Skildra Storytelling Studios - VR spel om Lurö
Stadsbiblioteket - Barnens romanpris, klasser träffar författare på museet
Solør Värmland Finnkulturörening - Samarbete klimatpaneler

Samarbeten 2023 forts.

Sundsta-Älvkullegymnasiet - Skolprojekt med Anna Clarén
Sundsta-Älvkullegymnasiet - Luciakonsert
Svenska ambassaden i Riga - Boksläpp Jazeps Grosvalds bilder
Svenska kyrkan, domkyrkoförsamlingen - Samarbete program
Svenska kyrkan (stiftet) - Medarrangör i program i Nedre Ullerud och Arvika
Svensk Form Värmland - Programserie Gestaltad livsmiljö
Svenskt Visarkiv - Digitalisering av rullband, Bosse Alfredssonsamlingen
Sverige för UNHCR - Turnerande fotoutställning med Pieter ten Hoopen
Sveriges Geologiska Undersökning - Mineralriket Geopark Wermlandsberg
Säffle kommun - von Echstedtska gården
Torsby kommun - Torsby Finnskogscentrum
Torsby kommun - Tekniska avdelningen, klimatpaneler
Torsby kommun - Samhällsbyggnadsavdelningen
Torsby kommun - Kulturförvaltningen
Torsby kommun - Digitisering av Sahlströmsgårdens brevsamling
Torsby Kommun - Tuab
Torsby Kommun - Visit Torsby
Ulrika Jäger - Programverksamhet Torsby Finnskogscentrum
Vi i Långban - Mineralriket Geopark Wermlandsberg
Vi i Persberg - Mineralriket Geopark Wermlandsberg
Värmlands hembygdsförbund - Deltagande höstmöte samt samarbete
Värmlands Hemslöjd - Biografier över värmländska konsthantverkare
Värmlands Museiförening - Program, årsbok
Wermlandica - Samarbetet gällande utgivning av skriften Wermlandica
Öxnevåls Gård - En Dag för Bifonden vid von Echstedtska gården

Personal Värmlands Museum 2023

Museiledning

Landsantikvarie/länsmuseichef Åsa Hallén

Stab

Administrativ chef Susanne Alexandersson

Ekonomi- och löneassistent Gunilla Dahlberg

Redaktion

Redaktionschef Johanna Henriksen

Fotograf Lars Sjöqvist

Programkoordinator Christopher Almgren t.o.m. 2023-08-31

Visuell kommunikatör Elin Klefbom

Värdskap

Verksamhetschef Värdskap, konferensansvarig, Maria Larsson

Besöksmålsutvecklare Daniel Olsson

Butikskommunikatör Emelie Molinder fr.o.m. 2023-01-02

Receptionist Anna Olsen

Receptionist Seema Al-Rufeye, föräldraledig

Receptionist Johanna Magnusson fr.o.m. 2023-11-13

Bokningsansvarig/receptionist Anna Magnusson fr.o.m. 2023-11-20

Värd Anna Froriep-Jensen

Lokalvårdare Madeleine Andersson

Lokalvårdare Elin Strandqvist t.o.m. 2023-06-02

Museitekniker/vaktmästare Björn Breitzkreuz t.o.m. 2023-09-18

Museitekniker/vaktmästare Tim Karlsson fr.o.m. 2023-10-23

Lokalvårdare Lena Bergkvist Torsby Finnskogscentrum t.o.m. 2023-01-31

Assistent Berit Andersson Torsby Finnskogscentrum, anställd av Torsby kommun

Receptionist Nina Blackburn Lesjöfors Museum

Värmlands Museum Restaurang & Café

Köksmästare Anton Olofsson fr.o.m. 2023-11-09

Souschef Karl-Johan Swahn fr.o.m. 2023-11-09

Kock Jakob Jonsson fr.o.m. 2023-11-13

Hovmästare Nayan Hirani fr.o.m. 2023-11-09

Servitör Sander Keskinen fr.o.m. 2023-11-13

Caféansvarig Lina Nilwert fr.o.m. 2023-11-13

Servitör Johanna Magnusson fr.o.m. 2023-11-13

Diskansvarig Kenth Fyhr fr.o.m. 2023-11-17

Kulturarv

Verksamhetschef Kulturarv, etnolog Susanne Olsson, stf. länsmuseumschef

Samlingsstrateg Per Sundell

Konstintendent Fiffi Myrström

Arkivarie/bibliotekarie/samlingsintendent Linda Höglund

Byggnadsantikvarie Monica Björklund, sommartid på Torsby Finnskogscentrum

Projektanställd Elin Arvholm 2023-01-16 – 2023-09-30

Projektanställd Frida Lindblom fr.o.m. 2023-11-13

Utställningar

Utställningschef Karin Åberg Waern

Utställningsproducent Dan Spegel

Pedagog kulturhistoria Liza Ay Hermansson

Pedagog konst Gustav Nordansjö

Pedagog, extra personal, Sofia Pettersson

Uppdrag

Verksamhetschef Uppdrag, arkeolog Ellinor Larsson

Arkeolog Hans Olsson

Arkeolog Johan Richardson

Byggnadsantikvarie Lena Thor

Byggnadsantikvarie Terese Myrin t.o.m. 2022.01.31

Byggnadsantikvarie Jenny Brantestad

Konservator Cecilia Skoglund

Extra-pool värdskap

Tilda Engelbrektsson

Moa Thulin

Ida Staake

Amanda Wiman

Marie Thorin

Alva Ekenberg

Signe Lund Brelin

Lo Maria Bjerregaard

Josefin Björkqvist

Värmlands Museum Restaurang & Café

Tobias Ahlzén

Cornelia Haak Byström

Varditer Sanamyan

Anton Ritzman

Styrelsens ledamöter 2023

Region Värmland

Kristina Lundberg, ordförande

Gösta Frödin

Samuel Carlén

Lina Larhult, suppleant

Linda Arvidsson, suppleant

Hellen Andersson, suppleant

Karlstad kommun

Per Hallström

Lena Melesjö-Windahl

Ingegerd Hedén

Per Ove Wramstedt, suppleant

Björn Samuelsson, suppleant

Lena Agnred, suppleant

Värmlands Museiförening

Inga-Lill Fjällsby

Svetlana Vall

Lars Olsson

Peter Franke, suppleant

Lars Lingsell, suppleant

Ingrid Sörlin, suppleant

Värmlands Museiförening

Museiföreningens uppgift är att stödja Värmlands Museum och dess verksamhet på olika sätt. Många av våra medlemmar är engagerade vänner till museet sedan många år. Museiföreningen är tillsammans med Region Värmland och Karlstads kommun stiftelsebildare för Stiftelsen Värmlands Museum. Värmlands Museiförening har tre ordinarie ledamöter och tre ersättare i styrelsen för Stiftelsen Värmlands Museum.

Museiföreningen förvaltar ett antal stiftelser. Det är föreningens uppgift att i enlighet med donators intentioner se till att avkastningen kommer museet och den värmländska kulturen i övrigt till godo. Årets fördelning av fondmedel gav ett välkommet tillskott om 690 000 till museets verksamhet, bland annat för inköp av konst och konstföremål, publikationer och för åtgärder för skydd av von Echstedtska gården.

Antalet medlemmar i föreningen 2023 var 853, vilket är en liten minskning jämfört med föregående år. Museet sköter föreningens medlemsregister och medlemsutskick mot en ersättning. Föreningens medlemmar får på så sätt också inbjudningar och information om museets övriga program. Via Värmlands Museums hemsida får våra medlemmar information om vår verksamhet, varmlandsmuseum.se/varmlands-museiforening

För att öka intresset för Värmlands Museum och värmländsk kultur erbjuder föreningen ett program som speglar museets utställningsverksamhet eller på annat sätt aktualiserar olika kulturteman. Förutom museets föreläsningsserie med anknytning till årsboken 2022 om arkeologi, erbjöds medlemmarna föreläsningar på temat Kultur och hälsa. Vidare berördes i en föreläsning konsekvenser av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. I början av september genomförde Museiföreningen en kulturresa till Hammarö. Vi ser dessa tillfällen som en viktig del i vår uppgift att stödja museets verksamhet och att främja kulturlivet i Värmland. Vi samverkar därför både med museet och andra organisationer.

För Värmlands Museiförening
Inga-Lill Fjällsby, *vice ordförande*

The Leech party

Årsredovisning

Värmlands Museum

Långbans Gruvby

Torsby Finnskogscentrum

von Echstedtska gården

Lesjöfors Museum

varmlandsmuseum.se

Box 355, 651 08 Karlstad

tel. 054-701 19 00

@varmlandsmuseum